

CRP V5-2154:
Razvoj in predlog
implementacije
instrumenta za doseganje
usklajenosti resornih
oziroma razvojnih politik s
strategijo prostorskega
razvoja Slovenije (TIA-SI)

Ljubljana, januar 2023

VMESNO POROČILO 3

ARRS

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Naslov projekta: CRP V5-2154: Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Avtorji: Naja Marot, Barbara Kostanjšek, Manca Krošelj

Institucija: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo

Trajanje projekta: 1. 10. 2021 – 30. 9. 2023

Vrednost projekta: 90.000,00 EUR

Financiranje: Agencija RS za raziskovalno dejavnost (ARRS, skupna pogodba za UL), Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

ARRS

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Kazalo

KAZALO	3
SEZNAM KRATIC	5
1 UVOD	6
2 OPIS PRISTOPA PRESOJE UČINKOV NA PROSTOR TIA-SI	8
2.1 Opis pristopa	8
2.2 Izvedba testiranja	11
3 REZULTATI PRESOJE UČINKOV NA PROSTOR TIA-SI ZA IZBRANE DOKUMENTE 13	
3.1 Zakon o kmetijskih zemljiščih (MKGP)	14
3.1.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor	14
3.1.2 Podrobnejša presoja – varianta 1	18
3.1.3 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa	20
3.2 Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030 (Mzl)	21
3.2.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor	21
3.2.2 Podrobnejša presoja – varianta 1	25
3.2.3 Podrobnejša presoja - varianta 2	28
3.2.4 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa	29
3.3 Strateški načrt za skupno kmetijsko politiko 2023–2027 (MOP)	31
3.3.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor	31
3.3.2 Podrobnejša presoja – varianta 1	40
3.3.3 Podrobnejša presoja – varianta 2	42
3.3.4 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa	43
4 VREDNOTENJE PRISTOPA	46
4.1 Skupno vrednotenje osnutka metodološkega pristopa	46
4.2 Individualno vrednotenje osnutka metodološkega pristopa (spletni vprašalnik)	46
4.3 Komentarji in predlogi dopolnitve posameznih vprašanj	48
4.3.1 Hitra preveritev	48
4.3.2 Predlogi za izboljšavo podrobnejše presoje – varianta 1	49
4.3.3 Predlogi za izboljšavo podrobnejše presoje - varianta 2	49
4.3.4 Predlogi za izboljšavo sinteze	49
4.4 Komentar variant	50
5 IZHODIŠČA ZASNOVE DIGITALNEGA ORODJA V PODPORO PRESOJI UČINKOV NA PROSTOR TIA-SI	51
5.1 Po sestanku s Službo Vlade RS za zakonodajo in MNVP	51
5.2 Po ogledu delovanja MOPED-a	52

6 SKLEP	55
7 VIRI IN LITERATURA	56
PRILOGE	57
Priloga 1: Vprašalnik TIA-SI variante 1.....	57
Priloga 2: Vprašalnik TIA-SI variante 2.....	74
Priloga 3: Anketni vprašalnik o testiranju in predstavljenem pristopu.....	92
Priloga 4: Testiranje II: Presoja učinkov na prostor SI (Naja Marot, predstavitev)	98
Priloga 5: Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050: Predlog v medresorskem usklajevanju, oktober 2022 (Blanka Bartol, predstavitev)	105

Seznam kratic

CPS	Celostna prometna strategija
ESPON	Evropska mreža za opazovanje prostorskega razvoja
JPP	Javni potniški promet
KZ	Kmetijsko zemljišče
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Mzi	Ministrstvo za infrastrukturo
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NUTS3	Statistične regije
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije (tudi SPRS 2050)
TIA	Presoja učinkov na prostor (okrajšava za ang. <i>Territorial Impact Assessment</i>)
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora

1 Uvod

Na podlagi izpostavljenih teoretičnih izhodišč je namen te raziskovalne naloge analizirati obstoječe pristope k pripravi politik z vidika vključevanja oziroma tehtanja njihove prostorske občutljivosti ter na osnovi tega zasnovati bolj poglobljen pristop presoje učinkov na prostor. V ta namen smo že pripravili analizo ključne znanstvene in strokovne literature na temo presoje učinkov na prostor ter pregledali primere dobrih praks držav EU pri vključevanju prostorskih vidikov v presoje učinkov predpisov. V prvem vmesnem poročilu smo poleg obstoječega stanja opisali tudi 13 digitalnih in/ali komunikacijskih orodij, namenjenih podpori procesa priprave in spremljanja izvajanja politik in predpisov. V drugem vmesnem poročilu (maj do september 2022) smo povzeli vsebino prvega seminarja za deležnike, ki je vključeval tudi preizkus dveh TIA orodij (TIA hitri pregled in ESPON TIA orodje) in rezultate prvega testiranja, kjer smo podrobneje seznanili z nemško preveritvijo enakovredne obravnave. Prav tako v drugem poročilu najdete tudi refleksijo uporabne vrednosti in razumljivosti vseh treh preizkušenih orodij.

Tretje vmesno poročilo je prav tako namenjeno poročilu testiranja in sicer drugega testiranja po vrsti, v katerem smo preizkusili metodološki pristop presoje učinkov na prostor, ki smo ga razvili v okviru ciljnega projekta. Uporabnost in razumljivost pristopa smo najprej ovrednotili na samem testiranju (18. oktober 2022), preko spletnega vprašalnika, na katerega so odgovarjali udeleženci in še na sestanku sodelujočih na projektu, ki je potekal v torek, 13. decembra 2022. Celotna razprava naj bi prispevala k oblikovanju uporabnega in razumljivega orodja za uradnike na državni in nižjih administrativnih ravneh. V tretjem vmesnem poročilu, ki v projektni prijavi predstavlja projektni rezultat R04 Vmesno poročilo 03 naslavljamo zlasti del prvega in tretje od treh raziskovalnih vprašanj projekta in sicer:

_ Kako lahko s pristopom presoje prostorskih učinkov (ang. *territorial impact assessment* - TIA) v postopku priprave in sprejema resornih politik ocenimo, v kolikšni meri bodo resorne politike prispevale k doseganju ciljev in prioritet nove Strategije prostorskega razvoja Slovenije in koliko so v nasprotju z njimi?

_ Kolikšna je prostorska občutljivost resornih oziroma razvojnih politik (izbranih za analizo) glede na cilje bove Strategije prostorskega razvoja Slovenije?

Pri tem je potrebno opozoriti, da so vsebinski rezultati vrednotenja treh izbranih politik zgolj informativni in nimajo veljavnosti, ki bi omogočila njihovo vključitev v dejansko pripravo politik. Vrednotenja so bila opravljena v okviru testiranja orodja, ki je bilo časovno omejeno in še ni dokončno. Sektorji so si za testiranje izbrali en predpis in dve politiki: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Zakon o kmetijskih zemljiščih, Ministrstvo za infrastrukturo Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030 in Ministrstvo za okolje in prostor novo Skupno kmetijsko politiko 2023–2027 za Slovenijo. Rezultati presoje vseh treh dokumentov so zbrani v tretjem poglavju.

Dodatno poglavje v poročilu je namenjeno ovrednotenju pristopa in izhodiščem za pripravo komunikacijskega in digitalnega orodja v podporo izvedbi TIA. Poročilo se tako nanaša na naslednje cilje projekta:

_ C02 - razviti predlog metodološkega pristopa presoje prostorskih vplivov (ang. *territorial impact assessment* - TIA) kot del procesa priprave in sprejema ter vrednotenja resornih politik v Sloveniji, ki omogoča analizo prostorskih vplivov za različne prostorske enote (administrativne ali območja s specifičnimi prostorskimi značilnostmi) ter omogoča boljše usklajevanje in integracijo politik;

_ C03 – zasnovati analitično in komunikacijsko orodje v funkcionalni navezavi na Prostorski informacijski sistem ali na druge javno dostopne vire (baze) podatkov za uporabo predlaganega metodološkega pristopa presoje prostorskih učinkov v procesih priprave, in sprejema ter vrednotenja resornih politik;

_ C04 – izvesti pilotno preveritev predlaganega metodološkega pristopa in orodja presoje učinkov na primeru izbranih resornih politik/predpisov in

_ C07 – diseminirati rezultate projekta preko celotne dolžine trajanja projekta.

2 Opis pristopa presoje učinkov na prostor TIA-SI

2.1 Opis pristopa

Pristop smo pripravili na podlagi izhodišč, ki temelji tako na analizi obstoječih pristopov k presoji učinkov na prostor, praksi držav članic pri izvajanju teh pristopov ter zlasti izkušenj in mnenj, pridobljenih na testiranjih v prvi polovici leta 2022. Na podlagi tega smo se odločili za dvofazni postopek, sestavljen iz hitre preveritve oz. preprostejše, bolj kvalitativno usmerjene presoje učinkov na prostor. Hitro preveritev naj bi izvedli za vsako od nacionalnih politik, saj se z njo preveri, ali bodo imele/imajo nacionalne politike v pripravi ali prenovi prostorske učinke oziroma so prostorsko občutljive. Kot prostorski učinek razumemo najširši prostorski učinek, ki vključuje tako gospodarski, okoljske, družbeni in upravljavski vidik. Opredelitev prostorskega učinka smo prevzeli iz projekta ESPON TIA in ga ustrezno prevedli in prilagodili slovenskemu jeziku. Opredelitev se glasi: *»vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni«.*

Hitra preveritev je sestavljena iz šestih vprašanj, naj na kratko pojasnimo njihov namen:

Vprašanje 1: opis dokumenta, ki se presoja in vpeljava v presojo.

Vprašanje 2: priprava širokega nabora potencialnih učinkov politike na področja gospodarstva, okolja, družbe in upravljanja.

Vprašanje 3: preveritev skladnosti ciljev politik s cilji SPRS 2050 in groba ocena učinkov politike na doseganje ciljev SPRS.

Vprašanje 4: preveritev prostorske občutljivosti ukrepov glede na njihov potencialni učinek na prostor.

Vprašanje 5: identifikacija podpodročij glede na skupine prostorskih učinkov za podrobnejšo presojo.

Vprašanje 6: identifikacija tipov območij, na katere bo prostorski učinek različen.

Hitra preveritev se konča z ovrednotenjem odgovorov, pri čemer vprašanja od 3 do 6 služijo odločitvi glede podrobnejše presoje. Merila za odločitev o nadaljnji presoji niso numerična, ampak so usmerjevalna. Določanje meril za podrobnejšo presojo bo razpravljano na naslednjem sestanku z naročniki, in sicer bo preverjena njihova ustreznost in predlagane izboljšave. Trenutno zastavljena merila za odločitev o nadaljnji presoji privedejo do treh možnih odločitev: 1) podrobnejša TIA je potrebna; 2) podrobnejša TIA se priporoča in 3) podrobnejša TIA je nujna. Merila so opredeljena na naslednji način.

1. Podrobnejša TIA ni potrebna.

V03b: Cilji izbrane politike/predpisa so skladni s cilji SPRS 2050.

V04b: Manj kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.

V05:

Varianta 1: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področja gospodarstva, družbe.

Varianta 2: Učinki izbrane politike bodo pretežno na področju konkurenčnosti in mednarodne vpetosti slovenskih mest.

V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo enaki na območju celotne Slovenije.

2. Podrobnejša TIA se priporoča.

V03b: Cilji izbrane politike/predpisa so večinoma skladni s cilji SPRS 2050, eden ali dva cilja sta v konfliktu.

V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.

V05:

Varianta 1: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področja gospodarstva, družbe, vendar tudi okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.

Varianta 2: Učinki izbrane politike bodo pretežno na področja konkurenčnosti in mednarodne vpetosti mest, ter tudi na prostorsko upravljanje in na racionalno in učinkovito rabo prostora.

V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na enem od izbranih območij (glede na tipologijo).

3. Podrobnejša TIA je nujna.

V03b: Več kot dva cilja izbrane politike/predpisa sta v konfliktu s cilji SPRS 2050.

V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.

V05:

Varianta 1: Učinki izbrane politike/predpisa bodo večinoma na področje okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.

Varianta 2: Učinki izbrane politike bodo imeli učinek na odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe, kakovost življenja, prostorsko identiteto in ohranjanje kulturne dediščine.

V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na večih območjih (dve ali več tipologij).

Podrobnejša presoja učinkov na prostor je namenjena numerični presoji učinkov na izbrano območje (ruralno, podeželsko; regije/občine) po izbranih merilih. Za potrebe drugega testirana smo predvideli dve možni različici presoje:

_ Varianta 1: področja in podpodročja ter kriteriji so opredeljena po štirih tematskih področjih. V tem primeru gre za splošno poznano razdelitev tematskih področij glede na področja trajnostnega razvoja, dodana je še tematika upravljanja. V naslednji fazi razvoja metodološkega pristopa je predvideno, da se doda še kriterije za ponazoritev stanja pri posameznem merilu, ki pa niso bili predmet testiranja. Kazalniki bodo izbrani na podlagi kazalnikov sistema spremljanja stanja v prostoru, kar bo zagotovilo njihovo stalno vzdrževanje. Podrobnejši vprašalnik je v prilogi 1.

_ Varianta 2: področja in podpodročja ter kriteriji so bili opredeljeni na podlagi podpodročij in meril, določenih v postopku prenove presoje učinkov posledic, ki jo je v začetku leta 2022 začelo Ministrstvo za javno upravo. Tematska področja so naslednja: racionalna in učinkovita raba prostora, kakovost življenja, konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest, prostorska identiteta, odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe, prostorsko upravljanje in celostno ohranjanje kulturne dediščine. Tudi tem podpodročjem so bili pripisani dejavniki oziroma merila, ki bi jih podprli s kazalniki iz sistema spremljanja stanja v prostoru. Podrobnejši vprašalnik je v prilogi 2.

Na podlagi opredeljenih meril se izvede numerična presoja – učinke se vrednoti na petstopenjski lestvici od -2 zelo negativen učinek do +2 zelo pozitiven učinek. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, 0 pomeni niti pozitiven niti negativen učinek, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev. Vrednoti se samo za podpodročja, izbrana v petem vprašanju hitre preveritve. Rezultate obeh presoj se na koncu povzame v treh vprašanjih:

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju na doseganje ciljev SPRS? Na koliko ciljev/prioritet bo sektorska politika učinkovala? V kolikor je kateri par ciljev politik neskladen, obrazložite, kako bi to neskladnost naslovili.
2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.
3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Presoja se zaključi s sklepno oceno, ali je sektorska politika dovolj prostorsko občutljiva in v skladu s SPRS 2050 ali ne. Usmeritve za sklepno oceno bomo še pripravili.

2.2 Izvedba testiranja

Delavnica testiranja pristopa je potekala v torek, 18. oktobra 2022 v prostorih Oddelka za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete in je trajala okvirno šest ur. Uvodni del je bil namenjen pojasnilu namena delavnice in predstavitvi ključnih ciljev Strategije prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 (glej Priloge). Delavniški del, torej testiranje izbranih politik, je trajal okvirno štiri ure. Delavnice so se udeležili po dva predstavnika Ministrstva za okolje in prostor (MOP), dva z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter štirje z Ministrstva za infrastrukturo (MzI). Pristop je v obeh variantah naknadno preizkusila še tretja predstavnica Ministrstva za okolje in prostor. Udeleženci in udeleženke so pristop testirali v treh oziroma štirih ločenih skupinah, glede na izbrano politiko in varianto vprašalnika. Izvajalci projekta smo proces presojanja spremljali v vseh skupinah ter po potrebi nudili pomoč oziroma dodatne pojasnitve. Predlog pristopa se je skupno tako testiral petkrat – na dveh resornih politikah in enemu predpisu, za dva predpisa tudi v obeh variantah. Na delavnici je potekalo skupinsko presojanje, MOP pa je ločeno izvedel tudi individualno presojanje (preglednica 1). V primerih MKGP in MzI so testirale takšne osebe, ki so dobro poznale predpis oz. politiko, MOP se je moral z vsebino politiko najprej dodatno seznaniti. Ker gre v primeru Strateškega načrta skupne kmetijske politike za Slovenijo – SKP 2023–2027 za zelo obsežen dokument, ki ima več kot 1.000 strani, so zato za presojo potrebovali več kot ostali dve ministrstvi.

Preglednica 1: Pregled testiranja pristopa glede na ministrstvo, število presojevalcev, izbrano resorno politiko ali predpis ter varianto testiranega pristopa.

Delovna skupina	Ministrstvo	Število presojevalcev	Presojana resorna politika/predpis	Varianta testiranega pristopa
1	MOP	2	Strateški načrt skupne kmetijske politike za Slovenijo – SKP 2023–2027 (september 2022)	Varianta 1
2	MzI	2	Strategija prometa Republike Slovenije do leta 2030	Varianta 1
3	MzI	2	Strategija prometa Republike Slovenije do leta 2030	Varianta 2
4	MKGP	2	Zakon o kmetijskih zemljiščih – ZKZ (Uradni list RS, št. 71/11, zadnja sprememba 2022)	Varianta 1
5	MOP	1	Strateški načrt skupne kmetijske politike za Slovenijo – SKP 2023–2027 (september 2022)	Varianta 2

Slika 1: Predstavitev SPRS 2050 in ciljev na delavnici 18. oktobra 2022. (foto: Nina Stubičar)

3 Rezultati presoje učinkov na prostor TIA-SI za izbrane dokumente

Podpoglavje 3 vsebuje rezultate presojanja politik in predpisa, ki so jih zapisali predstavniki in predstavnice Ministrstva za okolje in prostor (politika v presoji: Skupna kmetijska politika 2023–2027), Ministrstva za infrastrukturo (politika v presoji: Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030) in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (predpis v presoji: Zakon o kmetijskih zemljiščih). Gre za vsebinske rezultate presoje, ki so zgolj informativne narave ter naj se jih ne uporablja in navaja v uradnih postopkih priprave politik.

Zakon o kmetijskih zemljiščih (krajše ZKZ) s ciljem ohranjanja in izboljšanja pridobivalnega potenciala, trajnostnega ravnanja z rodovitno zemljo ter ohranjanja krajine z razvojem podeželja je gledano na splošno skladen s cilji SPRS. Prepoznani so bili učinki na področju družbe, in sicer na poselitev, zadržanje prebivalstva na podeželju in s tem ohranjanje kulturne krajine, decentralizacijo z ohranjanjem delovnih mest na podeželju. Gospodarski učinki so vidni na področju kmečkega turizma in zaposlenosti v primarnem sektorju. Okoljski učinki zajemajo predvsem ohranjanje, povečanje in varstvo kmetijskih zemljišč. Upravljavski učinki pa so vidni v usmerjanju pozidave ter prometa s kmetijskimi zemljišči. Učinki ZKZ bodo vidni na dveh ciljih SPRS, in sicer na C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj ter na C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju. Učinek presojanega Zakona o kmetijskih zemljiščih je v povprečju pozitiven. Največji učinki bodo vidni na kakovosti prsti, zazidavi tal, kakovosti krajine in površini stavbnih zemljišč, skupno predpis učinkuje na 11 dejavnikov. Negativen učinek je zaznan le pri kakovosti krajine, in sicer zaradi umeščanja pomožnih kmetijskih, gozdarskih objektov brez prostorskega načrtovanja (3. čb člen ZKZ).

Strategija razvoja prometa v RS do 2030 ima splošne cilje izboljšati mobilnost in dostopnost, oskrbo gospodarstva, prometno varnost in varovanje ter zmanjšati porabo energije, stroške in okoljske obremenitve. Kljub tem ciljem imajo ukrepi strategije tudi negativne učinke, predvsem zaradi ukrepov v cestnem prometu. V preveritvi potrebe po presoji so bili ugotovljeni učinki na družbo, in sicer pozitivni kot uvedba IJPP, nove vlakovne garniture in boljši JPP, ter negativni zaradi premajhne fleksibilnosti ukrepov zaradi pandemije. Pozitivni gospodarski učinki se kažejo na povečanju kolesarskega turizma, konkurenčnosti gospodarstva zaradi hitrejšega potovalnega časa ter večje obiskanosti odročnih krajev zaradi boljšega JPP. Koristni učinek na okolje in prostor je več kolesarskih poti in JPP, torej manj obremenitev okolja in emisij. Negativnih učinkov je več, predvsem konflikti z območji varstva narave ter slaba pripravljenost na ekstremne vremenske pojave in podnebne spremembe. Strategija učinkuje na štiri cilje SPRS, in sicer na C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj, C2 Konkurenčnost slovenskih mest, C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju ter C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe. Ukrepi bodo različno učinkovali na različna območja, zlasti bodo ukrepi bolj vidni v urbanih območjih (politika parkiranja P+R) ter zaradi tretje razvojne osi. Strategija učinkuje na večino področij, na več negativno kot pozitivno, zlasti na: prostorsko organizacijo in migracije, pozidave zemljišč ter na onesnaževanje okolja z emisijami. Strategija učinkuje na veliko področij, predvsem zaradi povečevanja števila motoriziranega prometa. Politika se še vedno prilagaja

konceptu prometnega razvoja v prid cestnemu, ter na prenos storitev iz krajev oddaljenih središč ter prednost motoriziranemu prometu.

Skupna kmetijska politika 2023–2027 ima glede na rezultate presoje MOP skupno pretežno pozitivne učinke. Cilji politike so: spodbujanje konkurenčnosti in odpornosti kmetijskega sektorja, varstvo okolja in podnebja ter skladen razvoj podeželja. Ključni učinki so na področju družbe vidni v prehranski varnosti, boljšem položaju kmetov in mladih kmetov ter ohranjanju poseljenosti podeželja. Gospodarski učinki zajemajo predvsem stabilno kmetijsko proizvodnjo, krepitev razvoja raziskav in novih tehnologij, modernizacija in večja konkurenčnost slovenskega kmetijstva ter krepitev razvoja podeželja. Ključni pozitivni učinki na področju okolja in prostora so varstvo okolja, blaženje podnebnih sprememb, spodbujanje rabe trajnostne energije, krepitev ekosistemskih storitev, biotske raznovrstnosti in ohranjanje krajine, trajnostnega razvoja podeželja ter izboljšanje stanja naravnih virov. Negativni učinki so prepoznani kot sprememba identitete krajine zaradi agromelioracij ter več gozdne infrastrukture. Ukrepi Skupne kmetijske politike vsaj deloma učinkujejo na vseh pet ciljev SPRS, na C2 Konkurenčnost slovenskih mest pa učinkuje v celoti. Na podlagi opisa ciljev ni bilo zaznani neskladnih ciljev. Ključni učinki po presoji so naslednji: splošno povečanje učinkovitosti rabe kmetijskih zemljišč, podpora malim kmetijam bo pomenila ohranjenost rabe, ne pa nujno njihove konkurenčnosti in s tem omogočanje zaposlenosti in sposobnost KG, da preživijo: potencialno pa se lahko spremenijo v neko drugo nekmetijsko rabo, ki ne prispeva k racionalni in učinkoviti rabi prostora. Pozitiven učinek je tudi izboljšanje fonda kmetijskih stavb in infrastrukture, po drugi strani pa lahko to negativno vpliva na prostorsko identiteto.

Podrobnejša presoja je bila opravljena v obeh variantah. V varianti 1 je v povprečju pričakovati največ manjših pozitivnih učinkov kmetijske politike na področje okolje in prostor, nekoliko manj na gospodarstvo in na upravljanje s prostorom. Najmanj učinkov bo na področje družbe. V povprečju je več pozitivnih (17) kot negativnih (6) učinkov. V varianti 2 bo v povprečju učinek politike pozitiven. Največ učinkov bo na področju racionalne in učinkovite rabe prostora, prostorske identitete ter na odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe, prostorsko upravljanje in celostno ohranjanje kulturne dediščine. Manjši učinek bo na kakovost življenja. Ne bo učinka na konkurenčnost in mednarodno vpetost slovenskih mest.

3.1 Zakon o kmetijskih zemljiščih (MKGP)

3.1.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor

1. Za začetek vas prosimo, če lahko v enem odstavku povzamete vsebino (osnutka/predloga) politike/predpisa. Povzemite namen, cilje, ciljne skupine in časovni okvir veljavnosti dokumenta (namen, cilji ...).

1. Izbrana politika/predpis: Zakon o kmetijskih zemljiščih
2. Presojevalci: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
3. Namen: varstvo in upravljanje kmetijskih zemljišč
4. Cilji:
 - Ohranjanje in izboljšanje pridobivalnega potenciala
 - Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo
 - Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja
5. Ciljne skupine: kmetovalci in prebivalci podeželja
6. Časovnega okvirja ni, velja do morebitnega novega zakona (sprememba politike države).

2. Razmislite o (potencialnih) učinkih predloga politike/predpisa po naslednjih štirih področjih: družba, gospodarstvo, okolje in prostor ter upravljavsko področje in te učinke zapišite v alinejah v spodnje, zato pripravljene celice.

DRUŽBA	GOSPODARSTVO
+ poselitev: namen je, da prebivalstvo ostane na podeželju in obdeluje kmetijska zemljišča ter ohranja krajino - decentralizacija: ohranjanje delovnih mest na podeželju (promet s kmetijskimi zemljišči)	+ ohranjanje in spodbujanje kmetijske dejavnosti + kmečki turizem kot dopolnilna dejavnost + zaposlenost v primarnem sektorju (promet s KM in prednostni vrstni red, nakup/zakup)
OKOLJE IN PROSTOR	PROSTORSKO UPRAVLJANJE
+ ZKZ: cilj je ohranjanje in povečevanje ter varstvo KZ. S tem se vpliva tudi na tla, krajino (komasacije, namakanje, agromelioracije, ...) +/- obdelovanje KZ: preprečevanje zaraščanja, degradacije in onesnaževanje + rodovitnost tal	+ MKGP je nosilec urejanja prostora v postopkih prostorskega načrtovanja + z Zakonom omejujemo in usmerjamo pozidavo ter omogočamo širitev kmetijskih gospodarstev (farme, rastlinjaki) + namakanje in vodni zadrževalniki + promet s KZ + komasacije

3. Sedaj razmislite o tem, kakšen bo učinek politike/predpisa na cilje SPRS?. Izberete lahko naslednje možne odgovore: da – učinek je/bo, ne – učinka ni/ne bo, mogoče – učinek mogoče je/bo mogoče ni/ne bo, ne morem oceniti – to možnost lahko izberete, če nimate dovolj informacij, da bi učinek ocenili.

Cilji SPRS	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev učinka politike/ predpisa
C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj Za doseganje prostorske pravičnosti, prostorske kohezije in podnebno nevtralne družbe so ključni celovit pristop na območje z integralno obravnavo prostorskih potencialov, varčna raba virov, ustvarjanje učinkovitih povezav in racionalna organizacija dejavnosti. P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij. P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov. P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.	DA (P2)	P2: omejevanje pozidave, izravnalni ukrepi (prerazporeditev stavbnih/ kmetijskih, vzpostavitev novih KZ, izboljšanje potenciala KZ).
C2 Konkurenčnost slovenskih mest Krepili bomo razvojno vlogo mest, središč v policentričnem urbanem sistemu - tako v nacionalnem okviru, kot tudi v čezmejnih procesih povezovanja. Tako bodo mesta lahko prispevala k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države. P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših urbanih območij. P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.	NE	

<p>C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju <i>Ustvarili bomo kompaktna, privlačna, zdrava, varna mesta in druga naselja. Tako bomo omejili suburbanizacijo v okolici večjih mest in periurbanizacijo podeželja. V okviru celovitega upravljanja mest in naselij bomo izboljšali načine ravnanja z viri in vzpostavili pogoje za trajnostno mobilnost.</i> P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih. P7: Spodbuditi celovito prenavo vseh naselij v državi. P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.</p>	DA	P6: z ohranjanjem in obdelovanjem KZ, z ohranjanjem identitete. P8: vodni zadrževalniki (dvojna funkcija- poplave), prehranska varnost.
<p>C4 Krepitev prostorske identitete in večfunkcionalnosti prostora <i>S prostorskim razvojem bomo ohranjali in krepili obstoječo ter ustvarjali novo prostorsko identiteto. Preudarno jo bomo vključevali v gospodarski in družbeni razvoj ter tako prispevali k večjemu ugledu Slovenije kot privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.</i> P9: Uvrstiti kriterij prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom. P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete. P11: Ozvestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.</p>	Ne morem oceniti	
<p>C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe <i>Krepili bomo usposobljenost uprav in odločevalcev za pravočasno prepoznavanje izzivov in priložnosti za prostorski razvoj, za mobilizacijo potrebnih virov, za izpeljavo participatornih procesov in za sprejemanje premišljenih odločitev in ukrepov.</i> P12: Izboljšati odpornosti prostora. P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor. P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozvestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.</p>	NE	

3.b Preverite, koliko in kateri cilji politike/predpisa so skladni s cilji SPRS. Da boste to lahko opravili, najprej v prvi levi stolpec vpišite cilje predlagane politike/predpisa:

- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **JE skladen** s ciljem SPRS označite s kljukico: ✓
- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **NI skladen** s ciljem SPRS označite s križcem: ✗
- v kolikor med ciljema ni nobenega odnosa, celico pustite prazno.

Cilji predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1: Ohranjanje in izboljšanje pridobivalnega potenciala	✓ P2		✓ P6, P8	✓	
C2: Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo	✓ P2				
C3: Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja	✓ P2		✓ P6		

Neskladne cilje, prosimo, pojasnite v enem odstavku.

Neskladnih ciljev ni.

4.a Koliko ukrepov ima vaša politika?

5 ukrepov: varstvo KZ, upravljanje KZ, promet KZ, zakup KZ, agrarne operacije (namakanje, osuševanje, komasacija, razdružitev solastnine, agromelioracije).

4.b Koliko in kateri od ukrepov bodo imeli potencialni učinek na prostor, torej imajo prostorsko dimenzijo ali bodo vplivali na katerega od elementov prostora. Kot PROSTORSKI UČINEK razumemo naslednji učinek: vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni.

Vsi ukrepi imajo potencialni učinek na prostor:

- Promet in zakup KZ vpliva na upravljanje s prostorom;
- Varstvo KZ vpliva na rabo prostora, upravljanje, gospodarstvo, družbo in okolje;
- Agrarne operacije vplivajo na rabo prostora, gospodarstvo, okolje, upravljanje (komasacije).

5. Ali menite, da bo imela politika/predpis učinek na naslednja tematska področja - kriterije? Prosimo, da področja, na katere predlagan dokument lahko učinkuje, označite z X. Za področja, ki ste jih izbrali, se opravi podrobnejša presoja.

Varianta 1: Področja in podpodročja presoje glede na štiri glavna tematska področja: okolje in prostor, gospodarstvo, družba in upravljanje s prostorom

- Okolje in prostor
 - X Tla
 - X Biodiverziteteta in krajina
 - X Vodni viri
 - X Grajeno okolje
 - X Energetski viri
- Gospodarstvo
 - X Gospodarski razvoj
 - X Kmetijstvo
 - X Turizem
- Družba
 - X Demografija
 - X Kulturna dediščina

Komentar k izbranim področjem:

/

6. Ali bo predlog politike/predpisa učinkoval različno glede na tip območja? Pri presoji si lahko pomagata z opisom in kartografskimi prikazi posameznih tipov območij, v PRILOGI.

Tip območja	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev
-------------	---------------------------------------	--------------

Obalna, gorska ... (fizično-geografske značilnosti)	NE	ZKZ ima enak učinek za območje celotne države.
Urbana, predmestna, podeželska, ŠMO (stopnja suburbanizacije)	NE	ZKZ ima enak učinek za območje celotne države.
Regije, razvojno ogrožene regije (stopnja razvojne ogroženosti)	NE	ZKZ ima enak učinek za območje celotne države.
Čezmejna območja (čezmejni vidik)	NE	ZKZ ima enak učinek za območje celotne države.

3.1.2 Podrobnejša presoja – varianta 1

Tip območja, za katerega se presoja: **Slovenija**

Presoja poda vsebinsko podrobnejšo oceno učinkov glede na v hitri preveritvi izbrana tematska področja učinkov na prostor. Za vsako področje so opredeljeni dejavniki ali kriteriji, za katere smo poiskali kazalnike (v kolikor obstajajo), ki nam lahko pomagajo pri numerični presoji. Presojevalec se odloči, za kateri tip območja presoja in ga zgoraj zapiše. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev.

Na začetku ocenjevanja na levi strani najprej označite področja, ki ste jih izbrali v hitri preveritvi, saj boste podrobnejšo oceno podali samo za dejavnike na teh področjih.

Varianta 1

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
OKOLJE IN PROSTOR			
Tla	Kakovost prsti	1	Ukrep izboljšanja pridelovalnega potenciala in upravljanje KZ (4. in 7. čl. ZKZ).
	Trajna izguba/zazidava tal	1	Varstvo KZ pred pozidavo, usmerjanje pozidave, prerazporeditev zemljišč.
Biodiverziteti in krajina	Kakovost krajine	1/-1	+ Obdelanost KZ in agrarne operacije – soglasje MK, ZRSVN, ... - pomožna kmetijsko-gozdarska oprema brez načrtovanja (3. čb člen)
	Zavarovane vrste	1	7. čl. ohranjanje mejic, pri agrarnih operacijah se upošteva ZON in ZVO
	Zavarovana območja in spomeniki	Ni učinka	
	Izguba habitatov	Ni učinka	
Vodni viri	Poraba vode	Ni učinka	Brez vodnega soglasja se ne dobi odločbe za izgradnjo namakalnega sistema (na porabo vode ni učinka, porabi se jo toliko, kot je opredeljeno s soglasjem).
	Kakovost vode	Ni učinka	
	Razpoložljivost vode	1	Z omogočanjem izgradnje vodnih zadrževalnikov. Voda se zadržuje za namakanje in druge namene.
	Oskrba z vodo	Ni učinka	
Grajeno okolje	Površina stavbnih zemljišč (pozidane površine)	1	Izdaja mnenj v postopkih prostorskega načrtovanja. Ukrepi iz 3.eb in 3.ec člena.
	Število funkcionalno	Ni učinka	

	degradiranih območij		
	Stopnja urbanizacije	Ni učinka	
Energetski viri	Uporaba OVE	Ne morem oceniti	V pripravi je Zakon o umeščanju OVE, ki bo verjetno dopuščal fotovoltaike s spremembo NRP in agrofotovoltaike na slabših KZ. Z zakonom se posega v ZKZ.
GOSPODARSTVO			
Gospodarski razvoj	Prihodek prebivalstva * BDP	Ne morem oceniti	Brez podrobne analize ni mogoče podati ocene.
	Število inovacij	Ni učinka	
Kmetijstvo	Prihodek v primarnem sektorju	Ne morem oceniti	Brez podrobne analize ni mogoče podati ocene.
Turizem	Zaposlenost v turizmu	1	Z dopuščanjem širitev za potrebe kmetij in dopolnilnih dejavnosti na KZ, Zakon spodbuja turizem in s tem učinkuje tudi na višjo zaposlitev v turističnem sektorju.
	Število obiskovalcev	1	Z dopuščanjem širitev za potrebe kmetij in dopolnilnih dejavnosti na KZ, Zakon spodbuja turizem in s tem učinkuje tudi na višjo zaposlitev v turističnem sektorju.
	Razpoložljivost prenočišč	1	Z dopuščanjem širitev za potrebe kmetij in dopolnilnih dejavnosti na KZ, Zakon spodbuja turizem in s tem učinkuje tudi na višjo zaposlitev v turističnem sektorju.
DRUŽBA			
Demografija	Migracije	1	Ohranjanje prebivalstva na podeželju.
	Rodnost (št. otrok v družini)	Ne morem oceniti	
Kulturna dediščina	Varstvo kulturne dediščine	1	Z vidika agrarnih operacij je potrebno pridobiti soglasje MK, če gre za poseg na varovano območje.

3.1.3 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa

Na koncu opravljene podrobnejše presoje, prosimo, pripravite kratek povzetek ocenjevanja.

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji. Ali vaša politika/predpis učinkuje na veliko področij ali ne?

Učinek presojanega Zakona o kmetijskih zemljiščih je v povprečju pozitiven. Izpostavljamo naslednje kriterije, na katerih je/bo učinek največji:

- Kakovost prsti, trajna izguba/zazidava tal
- Kakovost krajine
- Površine stavbnih zemljišč

Predpis ne učinkuje na veliko področij.

2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.

Predpis učinkuje/bo učinkoval na 11 dejavnikov.

Največji učinek bo/je:

- Kakovost prsti, trajna izguba/zazidava tal
- Kakovost krajine
- Površine stavbnih zemljišč

3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Negativen učinek je le pri kakovosti krajine – pomožni kmetijski, gozdarski objekti brez prostorskega načrtovanja (3. čb člen ZKZ).

3.2 Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030 (Mzi)

3.2.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor

1. Za začetek vas prosimo, če lahko v enem odstavku povzamete vsebino (osnutka/predloga) politike/predpisa. Povzemite namen, cilje, ciljne skupine in časovni okvir veljavnosti dokumenta (namen, cilji ...).

1. Izbrana politika/predpis: Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030
2. Presojevalci: Ministrstvo za infrastrukturo (Sektor za trajnostno mobilnost in prometno politiko)
3. Splošni cilji:
 - Izboljšati mobilnost in dostopnost
 - Izboljšati oskrbo gospodarstva
 - Izboljšati prometno varnost in varovanje
 - Zmanjšati porabo energije, stroške uporabnikov in upravljavcev, okoljske obremenitve
4. Veljavnost dokumenta: do leta 2030
5. Ciljne skupine: prebivalstvo, gospodarstvo, ... splošna javnost

2. Razmislite o (potencialnih) učinkih predloga politike/predpisa po naslednjih štirih področjih: družba, gospodarstvo, okolje in prostor ter upravljavsko področje in te učinke zapišite v alinejah v spodnje, zato pripravljene celice.

DRUŽBA	GOSPODARSTVO
+ enotna vozovnica – IJPP - premajhna fleksibilnost ukrepov glede na globalne razmere (Covid-19 pandemija, podnebne spremembe, propad Adrie) + nove vlakovne garniture (elektrificirano omrežje) + novi potniški vlaki + večja obiskanost odročnih krajev zaradi boljšega JPP	- tretji pomol + povečanje kolesarskega turizma + enotna vozovnica – IJPP + zvišanje konkurenčnosti gospodarstva zaradi hitrejšega potovalnega časa + turizem - večja obiskanost odročnih krajev zaradi boljšega JPP - premajhna fleksibilnost ukrepov glede na globalne razmere (Covid-19 pandemija, podnebne spremembe, propad Adrie)
OKOLJE IN PROSTOR	PROSTORSKO UPRAVLJANJE
+ trajnostna mobilnost: več kolesarskih poti in JPP - manj obremenitev okolja, emisij - trajnostna mobilnost: več utrjenih kolesarskih poti in več območij konfliktov z režimi varstva narave - območja konfliktov z režimi varstva narave: tretji pomol se ne implementira zaradi konflikta s Školjčičem in občino Ankaran - slaba pripravljenost na ekstremne vremenske pojave in podnebne spremembe – slaba implementacija omilitvenih ukrepov (U.40, R.39, Ro.33) ter ukrepov pripravljenosti na ekstremne vremenske pojave (Ro.46, U.41, R.42) - premajhna fleksibilnost ukrepov glede na globalne razmere (Covid-19 pandemija, podnebne spremembe, propad Adrie)	- premajhna decentralizacija javnih služb zaradi večje mreže prometa ter hitrejšega in udobnejšega potovalnega časa - premajhna fleksibilnost ukrepov glede na globalne razmere (Covid-19 pandemija, podnebne spremembe, propad Adrie)

3. Sedaj razmislite o tem, kakšen bo učinek politike/predpisa na cilje SPRS?. Izberete lahko naslednje možne odgovore: da – učinek je/bo, ne – učinka ni/ne bo, mogoče – učinek mogoče je/bo mogoče ni/ne bo, ne morem oceniti – to možnost lahko izberete, če nimate dovolj informacij, da bi učinek ocenili.

Cilji SPRS	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev učinka politike/ predpisa
<p>C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj <i>Za doseganje prostorske pravičnosti, prostorske kohezije in podnebno nevtralne družbe so ključni celovit pristop na območje z integralno obravnavo prostorskih potencialov, varčna raba virov, ustvarjanje učinkovitih povezav in racionalna organizacija dejavnosti.</i></p> <p>P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij. P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov. P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.</p>	DA (P1-P3) NE (P1-P3)	P1: Prometna dostopnost se zagotavlja, vendar večja kot je, manjša se potreba po opremljenosti območij in storitev (npr. nastanek spalnih naselij). P2: Varčnost se zmanjšuje z večjo prometno dostopnostjo. P3: Učinki Strategije naslavlajo prenavo razvrednotenih urbanih območij, krajinskih ne.
<p>C2 Konkurenčnost slovenskih mest <i>Krepili bomo razvojno vlogo mest, središč v policentričnem urbanem sistemu - tako v nacionalnem okviru, kot tudi v čezmejnih procesih povezovanja. Tako bodo mesta lahko prispevala k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države.</i></p> <p>P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših urbanih območij. P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.</p>	DA (P4) NE (P5)	
<p>C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju <i>Ustvarili bomo kompaktna, privlačna, zdrava, varna mesta in druga naselja. Tako bomo omejili suburbanizacijo v okolici večjih mest in periurbanizacijo podeželja. V okviru celovitega upravljanja mest in naselij bomo izboljšali načine ravnanja z viri in vzpostavili pogoje za trajnostno mobilnost.</i></p> <p>P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih. P7: Spodbuditi celovito prenavo vseh naselij v državi. P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.</p>	DA	Ukrepi, ki naslavlajo vzpostavitev kolesarskega omrežja, večjo uporabo JPP in trajnostno mobilnost.
<p>C4 Krepitev prostorske identitete in večfunkcionalnosti prostora <i>S prostorskim razvojem bomo ohranjali in krepili obstoječo ter ustvarjali novo prostorsko identiteto. Preudarno jo bomo vključevali v gospodarski in družbeni razvoj ter tako prispevali k večjemu ugledu Slovenije kot privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.</i></p> <p>P9: Uvrstiti kriterij prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom. P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete. P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.</p>	NE	

<p>C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe <i>Krepili bomo usposobljenost uprav in odločevalcev za pravočasno prepoznavanje izzivov in priložnosti za prostorski razvoj, za mobilizacijo potrebnih virov, za izpeljavo participatornih procesov in za sprejemanje premissljenih odločitev in ukrepov.</i> <i>P12: Izboljšati odpornosti prostora. P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor. P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.</i></p>	DA	Občinske celostne prometne strategije (CPS) so odraz večje participacije javnosti.
---	----	--

3.b Preverite, koliko in kateri cilji politike/predpisa so skladni s cilji SPRS. Da boste to lahko opravili, najprej v prvi levi stolpec vpišite cilje predlagane politike/predpisa:

- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **JE skladen** s ciljem SPRS označite s kljukico: ✓
- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **NI skladen** s ciljem SPRS označite s križcem: ✗
- v kolikor med ciljema ni nobenega odnosa, celico pustite prazno.

Cilji predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1: Izboljšati mobilnost in dostopnost	✓	✗	✓/✗	✗	✗
C2: Izboljšati oskrbo gospodarstva	✗	✓	✓	✓	✗
C3: Izboljšati prometno varnost in varovanje	✗	✗	✓	✗	✓

Neskladne cilje, prosimo, pojasnite v enem odstavku.

Cilj 1: Izboljšati mobilnost in dostopnost je skladen s SPRS ciljem 3: Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju, vendar učinki cilja 1 niso skladni.

4.a Koliko ukrepov ima vaša politika?

108+ ukrepov (vsega skupaj 465 ukrepov in podukrepov).

4.b Koliko in kateri od ukrepov bodo imeli potencialni učinek na prostor, torej imajo prostorsko dimenzijo ali bodo vplivali na katerega od elementov prostora. Kot PROSTORSKI UČINEK razumemo naslednji učinek: vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni.

Vsi ukrepi, razen morda ukrepi, ki naslavlja večjo uporabo alternativnih goriv, vzpostavitev infrastrukture in podobni administrativno-upravljavski ukrepi.

5. Ali menite, da bo imela politika/predpis učinek na naslednja tematska področja - kriterije? Prosimo, da področja, na katere predlagan dokument lahko učinkuje, označite z X. Za področja, ki ste jih izbrali, se opravi podrobnejša presoja.

Varianta 1: Področja in podpodročja presoje glede na štiri glavna tematska področja: okolje in prostor, gospodarstvo, družba in upravljanje s prostorom

- Okolje in prostor**
 - X Tla
 - X Biodiverziteteta in krajina
 - X Vodni viri
 - X Zrak in podnebje
 - X Grajeno okolje
 - X Energetski viri
- Gospodarstvo**
 - X Gospodarski razvoj
 - X Kmetijstvo
 - X Industrija
 - X Storitve
 - X Turizem
 - X Majhna podjetja
 - X Infrastruktura
 - X Promet
- Družba**
 - X Demografija
 - X Zdravje
 - X Družbene neenakosti in družbeno varstvo
 - X Izobrazba
 - X Kulturna dediščina
- Upravljanje s prostorom**
 - X Subsidiarnost
 - X Prostorska organizacija

Komentar k izbranim področjem:

Družbeni vplivi so bolj posredni vplivi – ali se izbere področja in podpodročja, ki bolj neposredno učinkujejo?

Varianta 2: Področja so opredeljena na podlagi metodologije za presojo učinkov predpisov.

- X Racionalna in učinkovita raba prostora
- X Kakovost življenja
- X Konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest
- X Prostorska identiteta
- X Prostorsko upravljanje

Komentar k izbranim področjem:

/

6. Ali bo predlog politike/predpisa učinkoval različno glede na tip območja? Pri presoji si lahko pomagata z opisom in kartografskimi prikazi posameznih tipov območij, v PRILOGI.

Tip območja	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev
Obalna, gorska ... (fizično-geografske značilnosti)	NE	Ukrep U.32 - Uvedba storitev javnega prevoza na zahtevo naslavlja JPP na težje dostopnih območjih (podeželje ali območja razpršene poselitve).
Urbana, predmestna, podeželska, ŠMO (stopnja suburbanizacije)	DA	Različni ukrepi za urbana območja – recimo P+R politika parkiranja.
Regije, razvojno ogrožene regije (stopnja razvojne ogroženosti)	DA	Tretja in četrta razvojna os.
Čezmejna območja (čezmejni vidik)	NE	

3.2.2 Podrobnejša presoja – varianta 1

Tip območja, za katerega se presoja: **urbana, predmestna, podeželska, ŠMO** (stopnja urbanizacije)

Presoja poda vsebinsko podrobnejšo oceno učinkov glede na v hitri preveritvi izbrana tematska področja učinkov na prostor. Za vsako področje so opredeljeni dejavniki ali kriteriji, za katere smo poiskali kazalnike (v kolikor obstajajo), ki nam lahko pomagajo pri numerični presoji. Presojevalec se odloči, za kateri tip območja presoja in ga zgoraj zapiše. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev.

Na začetku ocenjevanja na levi strani najprej označite področja, ki ste jih izbrali v hitri preveritvi, saj boste podrobnejšo oceno podali samo za dejavnike na teh področjih.

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
OKOLJE IN PROSTOR			
Tla	Kakovost prsti	Ni učinka	
	Trajna izguba/zazidava tal	-2	Naraščanje zazidanih površin nastaja ravno zaradi dobre opremljenosti s prometno infrastrukturo.
Biodiverziteti in krajina	Kakovost krajine	-1	Umeščanje infrastrukture v krajino – lahko degradira izgled.
	Zavarovane vrste	-1	Strategija vsebuje omilitvene ukrepe – izvedba je lahko bolj ali manj uspešna.
	Zavarovana območja in spomeniki	-1	Kadar ni drugih alternativ lahko infrastruktura posega v ta območja.
	Izguba habitatov	-2	Veliko površin odvzetih naravnim habitatom.

Vodni viri	Poraba vode	Ni učinka	
	Kakovost vode	-1	Obstaja nevarnost izrednih in delno rednih dogodkov – zalitja in spiranja cest ob močnih nalivih in onesnaženje vode.
	Razpoložljivost vode	Ne morem oceniti	Ne poznamo dovolj, da bi lahko ocenili.
	Oskrba z vodo	Ni učinka	Morda samo v fazi gradnje.
Zrak in podnebje	Onesnaževanje s trdimi delci	-2	Motorni, cestni promet. Nekateri ukrepi sicer poskušajo omilit negativne učinke, a je preveč ukrepov s cestnega, motornega področja, ki negativno učinkujejo na zrak in podnebje.
	Emisije Nox	-2	Motorni, cestni promet. Nekateri ukrepi sicer poskušajo omilit negativne učinke, a je preveč ukrepov s cestnega, motornega področja, ki negativno učinkujejo na zrak in podnebje.
	Onesnaževanje zaradi hrupa	-1	Motorni, cestni promet. Nekateri ukrepi sicer poskušajo omilit negativne učinke, a je preveč ukrepov s cestnega, motornega področja, ki negativno učinkujejo na zrak in podnebje.
	Emisije TGP	-2	Motorni, cestni promet. Nekateri ukrepi sicer poskušajo omilit negativne učinke, a je preveč ukrepov s cestnega, motornega področja, ki negativno učinkujejo na zrak in podnebje.
Grajeno okolje	Površina stavbnih zemljišč (pozidane površine)	-2*	Ni čisto jasno podpodročje zaradi podvajanja s področjem o tleh – trajna izguba/zazidava tal.
	Število funkcionalno degradiranih območij	1/-1	Boljša prometna dostopnost in infrastrukturna opremljenost zmanjšuje število FDO, omejevalna politika parkiranja pa lahko potencialno povečuje njihovo velikost in število (večje P+R površine na vpadnicah, obrobjih urbanih središč, na rodovitnih površinah).
	Stopnja urbanizacije	1/-1	Vpliv v obe smeri – boljše prometne povezave v večjih urbanih središčih, slabše na podeželnih, slabša infrastrukturna opremljenost.
Energetski viri	Uporaba OVE	Ni učinka	
GOSPODARSTVO			
Gospodarski razvoj	Prihodek prebivalstva * BDP	Ni učinka	
	Število inovacij	1	Inovacije na področju omejevalne politike parkiranja, omejevanje prometa, enotne in integrirane vozovnice, štetje prometa in druge monitoring študije itd.
Kmetijstvo	Prihodek v primarnem sektorju	-1	Izguba rodovitnih površin zaradi novih prometnih povezav.
Industrija	Prihodek v sekundarnem sektorju	1	Boljša prometna dostopnost do trgov za industrijo.
	Stopnja izvoza	1	Boljša prometna dostopnost do trgov za industrijo.
Storitve	Zaposlenost v terciarnem oziroma kvartarnem sektorju	Ni učinka	
Turizem	Zaposlenost v turizmu	1	Boljša prometna dostopnost do turističnih atrakcij in destinacij.
	Število obiskovalcev	1	Boljša prometna dostopnost do turističnih atrakcij in destinacij.

	Razpoložljivost prenočišč	Ni učinka	
Majhna podjetja	Število podjetij	Ni učinka	Vseeno obstaja nevarnost, da se funkcije, storitve opuščajo zaradi konkurence večjih podjetij, ki imajo boljšo prometno dostopnost.
Infrastruktura	Količina zbranih odpadkov	-1	Gradbeni odpadki, izlitja, herbicidi za vlak
	Kakovost infrastrukture (komunalna, prometna)	?	Strategija naslavlja infrastrukturo in promet, je vprašanje je nepotrebno.
	Dostopnost do infrastrukture (komunalna, prometna)	?	Strategija naslavlja infrastrukturo in promet, je vprašanje je nepotrebno.
Promet	Uporaba javnega transporta	+2/-2	+ ukrepi, ki predvidevajo večjo uporabo JPP - ukrepi, ki zmanjšujejo konkurenčnost uporabe JPP
	Dnevne migracije	-2	Povečevanje zaradi boljše prometne dostopnosti.
DRUŽBA			
Demografija	Migracije	1	Preprečevanje praznenja podeželja.
	Rodnost (št. otrok v družini)	Ni učinka	
Zdravje	Smrtnost v prometnih nesrečah	1	Pozitiven učinek zaradi predvidenih ukrepov, ki naslavlajo večjo razvejenost kolesarskega omrežja, ločitve vrst prometa.
	Nevarnost industrijskih nesreč	Ni učinka	
	Pričakovano trajanje življenja	Ni učinka	
Družbene neenakosti in družbeno varstvo	Razporeditev prihodka	Ni učinka	
	Brezposelnost	Ni učinka	
	Skrb za ostarele	Ni učinka	
	Revščina	Ni učinka	
Izobrazba	Stopnja izobrazbe	Ni učinka	
Kulturna dediščina	Varstvo kulturne dediščine	+1/-1	Kljub večjemu onasnaženju s strani prometa, so na vsakem področju Strategije (cestni, mestni/javni, železniški, vodni in zračni promet) predvideni tudi omilitveni ukrepi.
UPRAVLJANJE S PROSTOROM/UREJANJE PROSTORA			
Učinkovitost	Usposobljenost kadrov (število, znanje)	Ni učinka	
	Administrativni stroški	1*	Nerazumljivo.
Subsidiarnost	Obveznosti/naloge na lokalni administrativni ravni (decentralizacija)	1	Uvedba celostnih prometnih strategij (CPS).

Prostorska organizacija	Obseg centralnih funkcij občinskega središča (povečanje je pozitivno)	-2	Močnejše centralizacije z boljšo prometno dostopnostjo.
--------------------------------	---	----	---

3.2.3 Podrobnejša presoja - varianta 2

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
Racionalna in učinkovita raba prostora	Površine pozidanih zemljišč	2	
	Zmanjševanje površin razvrednotenih območij	1	
	Povečanje deleža prebivalcev, ki bivajo v urbanih naseljih	1/-1	Zaradi več zgrajenih cest, boljših povezav; negativni učinki zaradi istega razloga, ker prihaja tudi do večjih migracij.
	Ohranjanje poseljenosti obmejnih problemskih območij	Ni učinka	
Kakovost življenja	Opremljenost podeželskih naselij in vasi s storitvami splošnega pomena	2/-2	Boljša prometna dostopnost podeželskih naselij, negativni učinki zaradi zlivanja naselij in večje centralizacije storitev zaradi boljše dostopnosti.
	Povečanje dostopnosti postajališč JPP (delež prebivalcev v radiu 1 km od postajališča)	2	
	Dostopnost do javnih zelenih površin v površini najmanj 2 ha na razdalji do 300 m	1	
	Spodbujanje celovite prenove in vključevanje kulturne dediščine v kakovostno oblikovane in vzdrževane javne površine	Ni učinka	
	Povečanje deleža obnovljene kulturne dediščine	Ni učinka	
	Dostopnost prebivalstva do stanovanj	2	
	Povečanje števila javnih najemnih stanovanj	Ni učinka	
	Zagotavljanje ustreznih stanovanjskih razmer gospodinjstev in njihovih članov	Ni učinka	
Konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest	Ohranjanje ali rast števila mednarodnih ustanov, šol in sedežev mednarodnih podjetij	Ni učinka	
	Vpetost Slovenije v vseevropska omrežja (TEN)	2	
Prostorska identiteta	Ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti prostora (naravnih, grajenih in krajinskih struktur)	1	

Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe	Zelena infrastruktura	2	
Prostorsko upravljanje	Povečanje števila študij, razvitih modelov, dobrih praks in njihovih aplikacij s področja prostorskega razvoja	1	
	Krepitev strokovne usposobljenosti deležnikov s področja prostorskega upravljanja	Ni učinka	
	Povečanje ozaveščenosti deležnikov o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora	Ni učinka	
Celostno ohranjanje kulturne dediščine	Raznoliko in ponovno uporabo kulturne dediščine za izkoriščanje njenih potencialov in izboljšanje kakovosti življenja	Ni učinka	
	Pravni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	Ni učinka	
	Finančni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	Ni učinka	
	Izboljšanje dostopnosti do kulturne dediščine	Ni učinka	
	Večjo prepoznavnost kulturne dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru	Ni učinka	
	Zavedanje o družbenih vrednotah kulturne dediščine	Ni učinka	
	Učinkovito in vključujoče upravljanje kulturne dediščine	Ni učinka	

3.2.4 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa

Na koncu opravljene podrobnejše presoje, prosimo, pripravite kratek povzetek ocenjevanja.

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji. Ali vaša politika/predpis učinkuje na veliko področij ali ne?

Varianta 1:

Strategija učinkuje na večino področij, na več negativno kot pozitivno. Izpostavljamo predvsem naslednja področja:

- Prostorska organizacija in migracije
- Pozidave zemljišč
- Onesnaževanje okolja z emisijami

Varianta 2:

Učinek bo največji na kakovost življenja in razvoj posameznih območij. Strategija učinkuje na veliko področij.

2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.

Varianta 1:

- Prostorska organizacija in migracije
- Pozidave zemljišč
- Onesnaževanje okolja z emisijami

Varianta 2:

Strategija bo učinkovala na 18 dejavnikov. Največji učinek bo na površine pozidanih zemljišč.

3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Varianta 1:

Predvsem zaradi povečevanja števila motoriziranega prometa. Politika se še vedno prilagaja konceptu prometnega razvoja v prid cestnemu.

Varianta 2:

Strategija bo imela negativne učinke. Predvsem na prenos storitev iz krajev oddaljenih središč ter prednost motoriziranemu prometu. Tudi na račun zelenih površin.

3.3 Strateški načrt za skupno kmetijsko politiko 2023–2027 (MOP)

3.3.1 Preveritev potrebe po presoji učinkov na prostor

1. Za začetek vas prosimo, če lahko v enem odstavku povzamete vsebino (osnutka/predloga) politike/predpisa. Povzemite namen, cilje, ciljne skupine in časovni okvir veljavnosti dokumenta (namen, cilji ...).

<ol style="list-style-type: none"> 1. Izbrana politika/predpis: Skupna kmetijska politika 2023–2027 2. Presojevalci: Ministrstvo za okolje in prostor 3. Krovni cilji: <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanja konkurenčnosti in odpornosti kmetijskega sektorja - varstvo okolja in podnebja - skladen razvoj podeželja 4. Strateški načrt SKP 2023-2027 podaja: <ul style="list-style-type: none"> - 9 specifičnih ciljev evropske SKP - 1 horizontalni cilj za razširjanje znanja, inovacij, digitalizacije 5. Časovni okvir dokumenta: 2023–2027 6. Ciljne skupine: <ul style="list-style-type: none"> - obdelovalci kmetijskih in gozdnih zemljišč, - raziskovalne institucije s področja kmetijstva in gozdarstva, - skupnosti in organizacije, ki se ukvarjajo s spodbujanjem razvoja podeželja in kmetijstva.

2. Razmislite o (potencialnih) učinkih predloga politike/predpisa po naslednjih štirih področjih: družba, gospodarstvo, okolje in prostor ter upravljavsko področje in te učinke zapišite v alinejah v spodnje, zato pripravljene celice.

DRUŽBA	GOSPODARSTVO
<ul style="list-style-type: none"> + prehranska varnost + boljši položaj kmeta v vrednostni verigi + boljši položaj mlajših kmetov + ohranjanje poseljenosti podeželja 	<ul style="list-style-type: none"> + stabilna kmetijska proizvodnja + krepitev razvoja raziskav in novih tehnologij v sektorju kmetijstva + modernizacija in večja konkurenčnost slovenskega kmetijstva (zaradi aglomeracij) + krepitev razvoja podeželja – večje zaposlovanje v panogah, povezanih s kmetijskim sektorjem, razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah -/+ izboljšanje gozdne infrastrukture – večja konkurenčnost gozdarstva, uporaba v turizmu
OKOLJE IN PROSTOR	PROSTORSKO UPRAVLJANJE
<ul style="list-style-type: none"> + varstvo okolja + prispevek k blaženju podnebnih sprememb + prispevek k okoljskim ciljem EU + manj TPG emisij iz sektorja kmetijstva + spodbujanje rabe trajnostne energije + krepitev ekosistemskih storitev + ohranjanje habitatov, biotske raznovrstnosti + ohranjanje krajine + krepitev trajnostnega razvoja podeželja + boljše ravnanje z odpadki iz sektorja kmetijstva + izboljšanje stanja naravnih virov (voda, zrak) - sprememba identitete krajine zaradi aglomeracij, - več gozdne infrastrukture – učinek na BR 	<ul style="list-style-type: none"> + spodbujanje trajnostnega razvoja + učinkovitejše upravljanje z naravnimi viri (tla, voda, zrak) + spodbujanje krožnega gospodarstva + upravljanje z odpadki -/+ modernizacija kmetij pomeni njihovo prestrukturiranje (povečevanje objektov, preobrazba KZ, ipd.) -/+ razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah – pozidava, sprememba identitete krajine, - izvajanje aglomeracij - sprememba identitete krajine

3. Sedaj razmislite o tem, kakšen bo učinek politike/predpisa na cilje SPRS?. Izberete lahko naslednje možne odgovore: da – učinek je/bo, ne – učinka ni/ne bo, mogoče – učinek mogoče je/bo mogoče ni/ne bo, ne morem oceniti – to možnost lahko izberete, če nimate dovolj informacij, da bi učinek ocenili.

Cilji SPRS	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev učinka politike/ predpisa
<p>C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj <i>Za doseganje prostorske pravičnosti, prostorske kohezije in podnebno nevtralne družbe so ključni celovit pristop na območje z integralno obravnavo prostorskih potencialov, varčna raba virov, ustvarjanje učinkovitih povezav in racionalna organizacija dejavnosti.</i></p> <p>P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij. P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov. P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.</p>	DA (P2, P3)	<p>P1: ohranjanje poseljenosti podeželja, gorskih območij in s tem zagotavljanje storitev (digitalna dostopnost) v bolj odmaknjenih območjih. P2: podpora vzdržnim prihodkom, povečanje prehranske varnosti, kmetijske raznolikosti, trajnostne kmetijske proizvodnje, krepitev tržne usmerjenosti in konkurenčnosti kmetij, privabljanje in zadrževanje mladih kmetov pomeni nadaljnjo rabo KZ in GZ, kar prispeva k prioriteti 2. P3: ohranjanje prepoznavnih krajinskih območij in zaustavljanje trenda izgube biotske raznovrstnosti, krepitev ekosistemskih storitev, ohranjanje habitatov in krajine.</p>
<p>C2 Konkurenčnost slovenskih mest <i>Krepili bomo razvojno vlogo mest, središč v policentričnem urbanem sistemu - tako v nacionalnem okviru, kot tudi v čezmejnih procesih povezovanja. Tako bodo mesta lahko prispevala k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države.</i></p> <p>P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših urbanih območij. P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.</p>	DA	<p>Krepitev predelovalnih dejavnosti v verigah.</p>
<p>C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju <i>Ustvarili bomo kompaktna, privlačna, zdrava, varna mesta in druga naselja. Tako bomo omejili suburbanizacijo v okolici večjih mest in periurbanizacijo podeželja. V okviru celovitega upravljanja mest in naselij bomo izboljšali načine ravnanja z viri in vzpostavili pogoje za trajnostno mobilnost.</i></p> <p>P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih. P7: Spodbuditi celovito prenovo vseh naselij v državi. P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.</p>	NE: P6, P7 DA: P6–P8	<p>P7: NE – iz opisa ciljev tega ni mogoče sklepati. P8: (DA) MOGOČE posredno: z ukrepi na KZ v zaledju naselij in širše vpliva tudi na naselij in odpornost naselij na podnebne spremembe. P6–P8 DA: prenova vasi, naselij (LEADER) ali kmetij (izboljšanje bivalnega okolja, urejenost naselij) ter ohranjanje obsega KZ.</p>

<p>C4 Krepitev prostorske identitete in večfunkcionalnosti prostora</p> <p><i>S prostorskim razvojem bomo ohranjali in krepili obstoječo ter ustvarjali novo prostorsko identiteto. Preudarno jo bomo vključevali v gospodarski in družbeni razvoj ter tako prispevali k večjemu ugledu Slovenije kot privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.</i></p> <p><i>P9: Uvrstiti kriterij prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom. P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete. P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.</i></p>	<p>NE: P9, P11 DA: P10 DA</p>	<p>P10 DA: ohranjanje krajine (obdelovalne površine, travinje, visokodebelnih sadovnjakov, preprečevanje zaraščanja) vpliva na ohranjanje prepoznavnih krajinskih značilnosti Slovenije P10: prispevanje k zaustavitvi in obratu trenda izgube biotske raznovrstnosti, krepitev ekosistemskih storitev, habitatov in krajine – ohranja prepoznavno podobno/prepoznavna krajinska območja. DA: sprememba krajine zaradi agrooperacij, ohranjanje krajinskih značilnosti, zagotavljanje večfunkcionalnosti prostora (turizem).</p>
<p>C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe</p> <p><i>Krepili bomo usposobljenost uprav in odločevalcev za pravočasno prepoznavanje izzivov in priložnosti za prostorski razvoj, za mobilizacijo potrebnih virov, za izpeljavo participatornih procesov in za sprejemanje premišljenih odločitev in ukrepov.</i></p> <p><i>P12: Izboljšati odpornosti prostora. P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor. P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.</i></p>	<p>DA. P12 NE: P13, P14</p>	<p>P12: prispevanje k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, zmanjšanje emisij TGP, povečanje sekvestracije ogljika, spodbujanje trajnostne energije prispeva h krepitvi odpornosti na podnebne spremembe. Trajnostni razvoj, učinkovito upravljanje vode, tal in zraka prispeva k izboljšanju odpornosti prostora. Agrooperacije, krepitev službe za svetovanje, vključno za prilagajanje na PS.</p>

3.b Preverite, koliko in kateri cilji politike/predpisa so skladni s cilji SPRS. Da boste to lahko opravili, najprej v prvi levi stolpec vpišite cilje predlagane politike/predpisa:

- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **JE skladen** s ciljem SPRS označite s kljukico: ✓
- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **NI skladen** s ciljem SPRS označite s križcem: ✗
- v kolikor med ciljema ni nobenega odnosa, celico pustite prazno.

Cilji predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1	✓			✓	✓
C2	✓		✓	?	✓
C3			✓		
C4	✓		✓		✓
C5	✓				✓
C6	✓			✓	

C7	✓	P12				
C8	✓	P12				
C9	✓					✓ P12
C10	✓			✓		

Neskladne cilje, prosimo, pojasnite v enem odstavku.

Na podlagi opisa ciljev ni bilo zaznani neskladnih ciljev. Cilji SKP 2023 – 2027 niso v nasprotju s cilji SPRS 2050. Cilji SKP 2023 – 2027 pozitivno prispevajo k ciljem SPRS 2050, lahko pa je delno (ne) skladna izvedba ukrepov po posameznih ciljih

4.a Koliko ukrepov ima vaša politika?

65 ukrepov

4.b Koliko in kateri od ukrepov bodo imeli potencialni učinek na prostor, torej imajo prostorsko dimenzijo ali bodo vplivali na katerega od elementov prostora. Kot PROSTORSKI UČINEK razumemo naslednji učinek: vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni.

SINTEZA vmesnega vrednotenja pri V04b (str. 9-11, rezultati preverjanja TIA vprašalnika) – poglobljene tabele

- Večina ukrepov/intervencij SKP 2023-2027 bo imela učinke na cilje SPRS 2050, zato so ocenjeni kot pozitivni, saj neposredno ali posredno podpirajo doseganje ciljev SPRS 2050
- Od vseh 65 intervencij, bo 50 intervencij imelo posredne ali neposredne učinke na prostor
- Potencialni konflikt s cilji SPRS 2050 je bil zaznan pri 6 intervencijah: IRP13, IRP40, IRP41, SI07, IRP29. intervencije se nanašajo na:
 - Podporo/sofinanciranje namakalnih sistemov, kar lahko vodi do poslabšanja stanja vodnih virov, posledično do slabšanja odpornosti prostora na podnebne spremembe
 - Na ukrepe, ki se nanašajo na prenovo vinogradov, ki bodo imeli potencialne negativne učinke na prepoznavne značilnosti krajine
 - Prestrukturiranje in modernizacijo kmetijstva s prenovo in modernizacijo kmetijskih objektov, skladišč, naložbami v nove objekte, ki bodo imele učinek na spremembo rabe zemljišč in potencialne spremembe v krajini (velike predelovalne hale, hlevi)
 -
- DODATNO:
-

1. Preglednica 4b1 je sintezna preglednica preglednice 4b (iz katere izhaja zgoraj navedena sinteza vmesnega vrednotenja)

Preglednica 4b1

Ukrepi predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1: 8/8:	✓			✓	
C2: 12/20: IRP13; IRP40; SI07	✗		✗	✗	✗
C3: 0/5:					
C4: 7/7:	✓		✓		✓
C5: 7/7: IRP14, IRP41	✗		✗	✓	✗
C6: 6/7:	✓			✓	✓
C7: 2/2:					✓
C8: 2/2:	✓		✓		
C9: 2/3: IRP29	✗		✓		
C10: 4/4:					✓

2. Podrobnejša preveritev intervencij (točka 4b2) – pojasnitev neskladnih ciljev:

_ Cilj SKP C2: Intervenciji IRP13 in IRP40:

Problem: ozemeljsko območje uporabe: območje celotne Slovenije

Iz opisa intervencije je razbrati, da je intervencija omejena z več pravnimi instrumenti. Kljub nekaterim omejitvam za pridobitev sredstev intervencij pa ni nujno, da bosta prispevali k večji učinkovitosti rabe vodnih virov. Treba je upoštevati vododeficitarna območja. Prav tako je treba upoštevati podnebne spremembe - vedno daljša obdobja suše, zmanjšan potencial obnove podtalnih virov vode.

Ocenjujemo, da sta intervenciji v nasprotju s cilji SPRS 2050 (C1P2: povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora in naravnih virov in C3P8: izboljšati odpornost naselij na podnebne spremembe ter C5P12: izboljšati

odpornost prostora), in to kljub temu, da so intervencije omejene s predhodnim pridobitvijo vodnega dovoljenja, da upoštevajo varovana območja, da je zahtevana okoljska analiza ter pravnomočna odločba o izvedbi namakalnega sistema. Menimo, da je z obravnavanima ukrepoma ogroženo zagotavljanje zadostne količine virov pitne vode prebivalcem naselij.

Menimo, da bi morali intervenciji omejiti z dodatnimi omejitvami, da bi zadostili tudi ciljem SPRS 2050.

Predlog za sestanek z MKGP in za dopolnitev ukrepa: Določitev prednostnih območij za namakanje ob upoštevanju razpoložljivih zalog vode in napovedi podnebnih sprememb, izločiti vododeficitarna območja.

_ Cilj SKP C2: Intervencija SI07:

Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov – zaznali smo konflikt s ciljem SPRS C4 (Okrepiti prostorsko identiteto – P10: vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete). Določiti bi bilo treba pogoje za pridobitev podpore. Intervencija omogoča drugačno ureditev postavitve vrst na terenu, kar lahko vodi do vpliva na že prepoznavne značilnosti krajin.

Predlog za dopolnitev ukrepa: Upoštevanje območij izjemnih krajin ali omejitev v aktu o zavarovanju območja ali zahteva za izdelavo Krajinskega načrta.

_ Cilj SKP C5: Intervenciji IRP 14 in IRP41:

Ukrepa pomenita tehnološko izboljšanje rabe vode za namakanje oziroma prispevata k manjši rabi vode v namakalnih sistemih, prihranke vode. Intervencija je vezana na predhodno že pridobljena vodna soglasja, je regulirano. Menimo, da intervenciji nista v nasprotju s cilji SPRS 2050.

_ Cilj SKP C9: Intervencija IRP29:

Naložbe v prestrukturiranje in modernizacijo kmetijstva kot so prenova in modernizacija kmetijskih objektov, skladišč, naložbe v nove objekte bodo imele učinek na spremembo rabe zemljišč (več stavbnih zemljišč), kar lahko pomeni negativen učinek na doseganja cilja neto ničelne rasti pozidanih zemljišč in potencialne spremembe v krajini (velike predelovalne hale, hlevi). Zaznati je konflikt s ciljema C1 SPRS 2050 (P2: povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora in naravnih virov) in ciljem C4 (Okrepiti prostorsko identiteto).

Predlog za sestanek z MKGP in za dopolnitev ukrepa – podaja dodatnih omejitev, pogojev za pridobitev sredstev.

Preglednica 4b2 je sintezna preglednica podrobnejše preveritve intervencij iz preglednice 4b1 (na naslednji strani).

SINTEZNA OCENA UČINKOV PRESOJANE POLITIKE:

1) Potencialni učinki ukrepov in ciljev SPKP 2023-2027 na prostor oziroma na cilje SPRS 2050 so večinoma pozitivni - izkazujejo veliko stopnjo pozitivnih sinteznih učinkov na prostor.

2) S podrobnejšim pregledom opisov intervencij/ukrepov SKP 2023-2027 smo identificirali štiri intervencije/ ukrepe, ki SOV NASPROTJU s cilji SPRS 2050, in sicer:

a. pri cilju 02 SKP 2023-2027: IRP13, IRP40, SI07

b. pri cilju C9 SKP 2023-2027: IRP26

3) Za odpravo neskladij ciljev SPRS 2050 in ukrepov SKP 2023-*2027 se predlaga usklajevalni sestanek s pripravljavcem politike/ predpisa MKGP.

Preglednica 4b2:

Ukrepi predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1: 8/8: /	✓			✓	
C2: 12/20 IRP13, IRP40, SI07: konflikt	✗		✗	✗	✗
C3: 0/5: /					
C4: 7/7	✓		✓		✓
C5: 7/7	✓		✓	✓	✓
C6: 6/7	✓			✓	✓
C7: 2/2 /					✓
C8: 2/2	✓		✓		
C9: 2/3: IRP29 - konflikt	✗		✓	✗	
C10: 4/4: /					✓

5. Ali menite, da bo imela politika/predpis učinek na naslednja tematska področja - kriterije? Prosimo, da področja, na katere predlagan dokument lahko učinkuje, označite z X. Za področja, ki ste jih izbrali, se opravi podrobnejša presoja.

Varianta 1: Področja in podpodročja presoje glede na štiri glavna tematska področja: okolje in prostor, gospodarstvo, družba in upravljanje s prostorom

- Okolje in prostor
 - X Tla
 - X Biodiverziteta in krajina
 - X Vodni viri
 - X Zrak in podnebje
 - X Grajeno okolje
 - X Energetski viri
- Gospodarstvo
 - X Gospodarski razvoj
 - X Kmetijstvo
 - X Turizem
 - X Majhna podjetja
- Družba
 - X Demografija
 - X Zdravje
 - X Kulturna dediščina
- Upravljanje s prostorom
 - X Učinkovitost

Komentar k izbranim področjem:

Upravljanje s prostorom: nejasno kaj je mišljeno s subsidiarnostjo in prostorsko organizacijo

Varianta 2: Področja so opredeljena na podlagi metodologije za presojo učinkov predpisov.

- X Racionalna in učinkovita raba prostora
- X Kakovost življenja
- X Prostorska identiteta
- X Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe
- X Prostorsko upravljanje
- X Celostno ohranjanje kulturne dediščine

Komentar k izbranim področjem:

<p>Politika bo vplivala na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Splošno povečanje učinkovitosti rabe kmetijskih zemljišč, podpora malim kmetijam bo pomenila ohranjenost rabe, ne pa nujno njihove konkurenčnosti in s tem omogočanje zaposlenosti in sposobnost KG, da preživijo: potencialno pa se lahko spremenijo v neko drugo nekmetijsko rabo, ki ne prispeva k racionalni in učinkoviti rabi prostora - izboljšanje fonda kmetijskih stavb in infrastrukture, po drugi strani pa lahko to negativno vpliva na prostorsko identiteto - prostorsko identiteto na več načinov: podpira ohranjanje krajinskih značilnosti (+), podpira modernizacijo (potencialno (-)) - prilagajanje prostora na PS, a večinoma na območja izven naselij - prostorsko upravljanje z ozaveščanjem, krepitevjo svetovalne službe, pa tudi z ukrepi agrooperacij, ki pa imajo lahko tudi nekatere neg. vplive na P. identiteto - +/- na celostno ohranjanje KD (ukrepi Leader, modernizacija...

6. Ali bo predlog politike/predpisa učinkoval različno glede na tip območja? Pri presoji si lahko pomagata z opisom in kartografskimi prikazi posameznih tipov območij, v PRILOGI.

Tip območja	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev
Obalna, gorska ... (fizično-geografske značilnosti)	DA	Politika vključuje ukrepe za območja z omejenimi dejavniki za kmetijstvo, ki pokrivajo več kot 72 % Slovenije. Pozitiven vpliv politike – ta območja bodo prejela več sredstev in tako prispevala k ohranjanju krajine in poseljenosti gorskih območij
Urbana, predmestna, podeželska, ŠMO (stopnja suburbanizacije)	NE DA	Urbana Podeželska
Regije, razvojno ogrožene regije (stopnja razvojne ogroženosti)	DA	Pozitiven vpliv učinka na razvojno ogrožene regije, ki imajo več Natura 2000 območij, zavarovanih območij, ki prejmejo več sredstev in bodo prispevala k zmanjševanju stopnje razvojne ogroženosti
Čezmejna območja (čezmejni vidik)	NE	

Drugo: celotno podeželje	DA	Raba prostora: ima učinke na kmetijska in gozdna zemljišča, predvsem na ohranjanje kmetijske in gozdne rabe prostora Pozitiven učinek ima tudi na posamezne elemente prostora: podeželje, zelena infrastruktura, ohranjanje krajine (spodbude za ohranjanje mejic, ohranjanje in vzdrževanje visokodebelnih sadovnjakov). Potencialno negativen učinek na krajino bo pri spodbudah za vinograde Pozitiven in negativen učinek na spodbujanje racionalne rabe virov (vode – z uvedbo namakalnih sistemov), na splošno na izboljšanje okoljskega stanja voda in zraka, blaženje podnebnih sprememb
Drugo: mesta in druga urbana naselja	Ne morem oceniti.	Ukrepi LEADER?

3.3.2 Podrobnejša presoja – varianta 1

Tip območja, za katerega se presoja: **podeželska**

Presoja poda vsebinsko podrobnejšo oceno učinkov glede na v hitri preveritvi izbrana tematska področja učinkov na prostor. Za vsako področje so opredeljeni dejavniki ali kriteriji, za katere smo poiskali kazalnike (v kolikor obstajajo), ki nam lahko pomagajo pri numerični presoji. Presojevalec se odloči, za kateri tip območja presoja in ga zgoraj zapiše. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev.

Na začetku ocenjevanja na levi strani najprej označite področja, ki ste jih izbrali v hitri preveritvi, saj boste podrobnejšo oceno podali samo za dejavnike na teh področjih.

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
OKOLJE IN PROSTOR			
Tla	Kakovost prsti	+1	Pričakovati je ohranjanje kakovosti prsti ali njeno izboljšanje (kolobar, omejitev uporabe kemičnih sredstev).
	Trajna izguba/zazidava tal	-1	Pričakovati je manjši učinek na povečano izgubo tal (ukrepi za gozdno infrastrukturo, naložbe za večjo konkurenčnost kmetijskih gospodarstev – povečanja proizvodnih ali skladiščnih prostorov).
Biodiverziteti in krajina	Kakovost krajine	+1 in -1	Določeni ukrepi bodo imeli pozitiven učinek na ohranjanje krajine (ohranjanje mokrotnih travnikov, spodbude za ohranjanje visokodebelnih travnikov). Določeni ukrepi lahko imajo negativen učinek na ohranjanje krajine (npr. investicije v preoblikovanje vinogradov).
	Zavarovane vrste	+1	Ukrepi naslavljajo tudi NATURA območja – določajo omejitve pri kmetijski obdelavi zemljišč (npr. omejitev košnje). Pričakovati je manjši pozitiven učinek na ohranjanje zavarovanih vrst. Ker je vključitev posameznega kmetijskega gospodarstva v posamezen ukrep prostovoljna, se izpostavlja vprašanje o obsegu odločitev za takšen ukrep.
	Zavarovana območja in spomeniki	+1	
	Izguba habitatov	+1	Ukrepi naslavljajo ohranjanje določenih habitatov. Pričakovati je šibek prispevek k upadu izgube habitatov. Ker je vključitev posameznega kmetijskega gospodarstva v posamezen ukrep prostovoljna, se izpostavlja vprašanje o obsegu odločitev za takšen ukrep.
Vodni viri	Poraba vode	-1/+1	

	Kakovost vode	-1 ali 0 Ni moč oceniti	Ukrepi, ki omejujejo uporabo kemičnih sredstev na VVO bodo pozitivno prispevali k ohranjanju kakovosti vode, morda tudi k njenemu izboljšanju. Ker je vključitev posameznega kmetijskega gospodarstva v posamezen ukrep prostovoljna, se izpostavlja vprašanje o obsegu odločitev za takšen ukrep.
	Razpoložljivost vode	-1	Namakalni sistemi, ki tekmujejo z zajetji vode v luči vedno daljših sušnih obdobji bodo povečali povpraševanje po omejeni dobrini in lahko posledično poslabšali dostopnost do vode.
	Oskrba z vodo	-1	Namakalni sistemi, ki tekmujejo z zajetji pitne vode v luči vedno daljših sušnih obdobji bodo povečali povpraševanje po omejeni dobrini in lahko posledično poslabšali dostopnost do vode.
Zrak in podnebje	Onesnaževanje s trdimi delci	Ne morem oceniti	
	Emisije Nox	Ne morem oceniti	
	Emisije TGP	+1	Ukrepi bodo pozitivno prispevali k zmanjšanju TGP – ukrepi iz naslova košnje, omejitve uporabe kemičnih sredstev, itd...
Grajeno okolje	Površina stavbnih zemljišč (pozidane površine)	-1	Šibko pozitivno – z novimi investicijami v naložbe v krepitev konkurenčnosti kmetij – dodatni skladiščni prostor, proizvodnje hale.
	Število funkcionalno degradiranih območij	Ne morem oceniti	
Energetski viri	Uporaba OVE	+1	Šibko pozitivno - z ukrepi vlaganj v OVE.
GOSPODARSTVO			
Gospodarski razvoj	Prihodek prebivalstva * BDP	+1	Ukrepi bodo prispevali k DBP.
	Število inovacij	+1	Ukrepi bodo prispevali k razvoju inovacij v primarnem sektorju.
Kmetijstvo	Prihodek v primarnem sektorju	+1	Ukrepi bodo prispevali k večjim dohodkom v primernem sektorju.
Turizem	Število obiskovalcev	+1	Šibko pozitivno – predvsem ukrepi vlaganj v dopolnilne dejavnosti na kmetijah, ukrepi iz programa LEADER.
	Razpoložljivost prenočišč	+1	Šibko pozitivno – predvsem ukrepi vlaganj v dopolnilne dejavnosti na kmetijah.
Majhna podjetja	Število podjetij	+1	Šibko pozitivno – pričakovati je vzpostavitev nekaj novih podjetij, vezanih na proizvodnjo ali predelavo kmetijskih podjetij, predvideni so tudi ukrepi promocije določenih produktov.
DRUŽBA			
Družbene neenakosti in družbeno varstvo	Razporeditev prihodka	+1	Ukrepi neposrednih plačil za kmetijsko dejavnost bodo vplivali na dohodek na družbeno skupino
	Brezposelnost	+1	Enako – šibko pozitivno
	Revščina	+1	Namenska sredstva za spodbujanje kmetijske dejavnosti ne glede na velikost kmetijskih površin v obdelavi posredno prispevajo k preprečevanju oziroma manjšanju revščine.
Kulturna dediščina	Varstvo kulturne dediščine	+1	Da, ukrepi LEADER, a šibko pozitivno.
UPRAVLJANJE S PROSTOROM/UREJANJE PROSTORA			
Učinkovitost	Usposobljenost kadrov (število, znanje)	+1	

	Administrativni stroški	-1	
--	-------------------------	----	--

3.3.3 Podrobnejša presoja – varianta 2

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
Racionalna in učinkovita raba prostora	Površine pozidanih zemljišč	-1	Z ukrepi modernizacije kmetij se bodo površine verjetno povečale.
	Zmanjševanje površin razvrednotenih območij	Ne morem oceniti	
	Ohranjanje poseljenosti obmejnih problemskih območij	+1	Podpora malim kmetijam bo pozitivno vplivala na vitalnost obmejnih območij, ne na ohranjanje poseljenosti
Kakovost življenja	Opremljenost urbanih naselij, ki so središča policentričnega urbanega sistema, s storitvami splošnega pomena	Ni učinka	
	Opremljenost podeželskih naselij in vasi s storitvami splošnega pomena	Ni učinka	
	Krepitev povezanosti središč policentričnega urbanega sistema	Ni učinka	
	Povečanje dostopnosti postajališč JPP (delež prebivalcev v radiu 1 km od postajališča)	Ni učinka	
	Izboljšanje pogojev za aktivno mobilnost	Ni učinka	
	Dostopnost do javnih zelenih površin v površini najmanj 2 ha na razdalji do 300 m	Ni učinka	
	Spodbujanje celovite prenove in vključevanje kulturne dediščine v kakovostno oblikovane in vzdrževane javne površine	+1	Šibek pozitiven učinek za ukrepe LEADER programa, ki bodo naslavljali KD
	Povečanje deleža obnovljene kulturne dediščine	+1	Šibek pozitiven učinek za ukrepe LEADER programa, ki bodo naslavljali KD.
	Dostopnost prebivalstva do stanovanj	Ni učinka	
	Povečanje števila javnih najemnih stanovanj	Ni učinka	
Zagotavljanje ustreznih stanovanjskih razmer gospodinjstev in njihovih članov	Ni učinka		
Prostorska identiteta	Ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti prostora (naravnih, grajenih in krajinskih struktur)	-1 / +1	Negativno: agrooperacije, ukrepi za prenovo vinogradov – vplivali bodo na spremembo krajine Pozitivno: spodbujanje obdelovanja KZ, vzdrževanje mokrotnih travnikov, visokodebelnih sadovnjakov

Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe	Zelena infrastruktura	+2	Pozitivno: spodbujanje obdelovanja KZ, vzdrževanja mokrotnih travnikov, visokodebelnih sadovnjakov ter spodbude na področju gozdarstva spodbujajo ohranjanje omrežij ZI.
	Podnebne razmere v mestih, kot so blažnje učinkov toplotnih otokov, ohranjanje vetrovnih koridorjev, ozelenjevanje itd.	+1	Pozitivno: posredno pozitiven vpliv na naselja z ohranjanjem mejic, gozdnih zaplat ob naseljih.
Prostorsko upravljanje	Povečanje števila študij, razvitih modelov, dobrih praks in njihovih aplikacij s področja prostorskega razvoja	Ni učinka	
	Krepitev strokovne usposobljenosti deležnikov s področja prostorskega upravljanja	+1	
	Povezovanje prostorskega načrtovanja (upravljanja) z drugimi sektorskimi politikami, krepitev sinergij v prostoru ter večfunkcionalnost prostora	+1	
Celostno ohranjanje kulturne dediščine	Raznoliko in ponovno uporabo kulturne dediščine za izkoriščanje njenih potencialov in izboljšanje kakovosti življenja	+1	Ukrep LEADER lahko šibko prispeva k uporabi KD za izboljšanje življenja.
	Pravni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	Ni učinka	
	Finančni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	+1	Šibko pozitivno, sredstva iz programa LEADER, ki bodo namenjena za ukrepe ohranjanja KD.
	Izboljšanje dostopnosti do kulturne dediščine	Ne morem oceniti	Morda šibko pozitivno. +1, ukrepi iz naslova ukrepa LEADER
	Večjo prepoznavnost kulturne dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru	Ni učinka	
	Zavedanje o družbenih vrednotah kulturne dediščine	+1	Šibko – ukrepi iz naslova ukrepa LEADER
	Učinkovito in vključujoče upravljanje kulturne dediščine	Ni učinka	

3.3.4 Povzetek rezultatov in priporočila za spremembo izbrane politike/predpisa

Na koncu opravljene podrobnejše presoje, prosimo, pripravite kratek povzetek ocenjevanja.

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji. Ali vaša politika/predpis učinkuje na veliko področij ali ne?

Varianta 1:

V povprečju je pričakovati največ manjših pozitivnih učinkov kmetijske politike na področje Okolje in prostor (13/18), nekoliko manj na Gospodarstvo (6/15) in na Upravljanje s prostorom (2/4). Najmanj učinkov bo na področje Družbe (4/11).

V povprečju je več pozitivnih (17) kot negativnih (6) učinkov. Pri dveh dejavnikih bodo učinki tako pozitivni kot negativni (Kakovost krajine in Poraba vode).

Varianta 2:

V povprečju bo učinek politike pozitiven. Največ učinkov bo na področju racionalne in učinkovite rabe prostora (2/4), Prostorske identitete (1/1) ter na Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe (2/2), Prostorsko upravljanje (3/4) in Celostno ohranjanje kulturne dediščine (3/7).

Manjši učinek bo na Kakovost življenja (2/12). Ne bo učinka na Konkurenčnost in mednarodno vpetost slovenskih mest (0/3).

2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.

Varianta 1:

Politika bo imela učinek na 24 dejavnikov (od skupno 48 dejavnikov) - t.j. na polovico dejavnikov. Največje učinke je pričakovati na dejavnike področja Okolje in prostor, in sicer na dejavnike Tla (2/2), Biodiverziteta in krajina (4/4) in Vodni viri (4/4). Na področju Gospodarstva bo največ učinkov na dejavnike Gospodarski razvoj (2/2), Kmetijstvo (1/1) in Turizem (2/3), na področju Družba na dejavnik Družbene neenakosti in družbeno varstvo (3/4), na področju Upravljanja s prostorom na dejavnik Učinkovitost (2/2).

Varianta 2:

Politika bo imela učinke za približno tretjino dejavnikov, od tega pozitiven učinek za 11 dejavnikov, negativen za en dejavnik ter hkrati negativen in pozitiven za en dejavnik.

Največ učinkov bo na področju Racionalne in učinkovite rabe prostora (2/4), Prostorsko identiteto (1/1) ter na Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe (2/2), Prostorsko upravljanje (3/4).

3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Varianta 1:

Pričakovati je negativne učinke na trajno izgubo/pozidavo tal, kakovost krajine, vodne vire in grajeno okolje.

Predlogi izboljšav:

- Za krajino: določiti izjemne krajine, kjer so posegi v obstoječo strukturo vinogradov omejeni oziroma prepovedani (t.i. atlas izjemnih krajin) ali določiti območja, za katera je obvezna izdelava krajinske zasnove in preurejanje vinogradov, ki mora slediti usmeritvam iz KZ:
- Vodi viri: določiti območje, ki niso predmet investicij v namakalne sisteme – t.i. vododeficitarna območja, območja, ki so pod pritiski podnebnih sprememb.
- Kakovost vode: določiti območje, kjer je obvezna vključitev v kmetijske prakse, ki prispevajo ohranjanju kakovosti vodnih virov (VVO),
- Tla in Grajeno okolje: vzpostavitev načina za spremljanje neto ničelne rasti pozidanih zemljišč.

Varianta 2:

Politika bo imela negativen učinek na področju:

- Prostorske identitete, in sicer na dejavnik ohranjanja in izboljšanja prostora (naravnih, grajenih in krajinskih struktur) – agrooperacije in ukrepi za prenovo vinogradov bodo vplivali na spremenjeno podobo krajine, ki je lahko negativna in upošteva obstoječih prepoznavnih krajinskih vzorcev ter
- Racionalne in učinkovite rabe prostora za dejavnik površine pozidanih zemljišč, ker se bodo z ukrepi modernizacije površine pozidanih zemljišč verjetno povečale.

Predloga:

- Vzpostavitev sistema / instrumenta za spremljanje neto ničelne rasti pozidanih površin (pristojnost MOP DzPGS),
- Upoštevanje izjemnih krajin, prepoznavnih značilnosti krajine oziroma pogoj izdelave KZ (zapisano v pogojih MKGP za izvajanje ukrepa).

4 Vrednotenje pristopa

4.1 Skupno vrednotenje osnutka metodološkega pristopa

Na delavnici in po izvedenem testiranju smo poizvedovali, kakšno izkušnjo so imeli udeleženci testiranja z osnutkom pristopa k presoji učinkov. Na delavnici smo izvedli obširno razpravo, dodatne pripombe in dopolnila na pristop pa smo pridobili s pomočjo anketnega vprašalnika, dostopnega preko [1KA](#) (glej točko 4.2). Večino komentarjev smo sicer zbrali že na testnih vprašalnikih, ki so bili sproti omenjeni in zapisani ob določenih vprašanjih, navedeni pa tudi za celoten pristop na splošno. **Splošen komentar na predlagan pristop je, da so presoje učinkov na prostor z gledišča učinkov ciljev določene politike na prostor preveč splošne in premalo natančne.** Izpostavljeno je bilo, da lahko presojevalec poda zanesljivo oceno o potencialnih pozitivnih ali negativnih učinkih cilja izbrane politike na prostor šele ob presoji učinkov ukrepov izbrane politike na prostor. Bolj oprijemljivo in lažje izvedljivo presojo bi dobili, če bi kriterijem pripisali kazalnike, saj je ocenjevanje s kazalniki lažje (op.a. kazalnike bomo pripisali v naslednji fazi razvoja pristopa). Potrebno je tudi specificirati, koliko časa je potrebno nameniti vsakemu od vprašanj.

Izkazuje se zahteva po zelo kompetentnem presojevalcu oziroma moderatorju, ki usmerja presojo in nudi strokovno pomoč na področju prostora in prostorske politike. Sodelovanje pripravljavca politike in predstavnika Direktorata za prostor, graditev in stanovanja na MOP je nujno in ga je treba vključiti v proces presoje prostorskih učinkov ob vsakem identificiranem negativnem učinku ukrepa presojane politike na prostor. Posledično takšna ocena zahteva prilagoditev presojane politike, morebitne dodatne utemeljitve presojane politike z vidika učinkov na prostor, dodatne informacije o možnih prilogah ukrepa (ali teritorialno ali s spremembo načina izvajanja politike/ukrepa), predajo informacij o dodatni strokovni literaturi (npr. katalog izjemnih krajin). V določenih primerih (npr. na primeru presoje SKP 2023-2027) lahko presojevalec šele s preučitvijo podrobnejšega opisa ukrepov poda oceno o morebitnih prostorsko specifičnih učinkih politike, ker iz opisa ukrepov/intervencij sledi, ali je določen ukrep ali intervencija prostorsko specifičen (npr. ukrep LEADER, ukrep za Natura 2000). Pojavilo se je tudi vprašanje usposobljenosti za presojo učinkov na gospodarstvo in družbo – morda bi morali ti učinki biti preverjeni v drugi tabeli. Presoja teh učinkov niti ni predmet naloge po ZUREP-3. Podrobnejši del presoje je še kar zahteven, časovno obsežen, obsega hitri pregled intervencij (prvi korak) kot tudi podrobnejši opis intervencij (za tiste, ki nakazujejo potencialno negativen učinek na cilje SPRS 2050). Za poglobljeno analizo bi potrebovali vsaj 14 dni.

4.2 Individualno vrednotenje osnutka metodološkega pristopa (spletni vprašalnik)

Za pridobivanje povratnih informacij o izvedenem testiranju pristopa presoje učinkov na prostor izbrane politike je bil vzpostavljen spletni anketni vprašalnik na platformi 1KA (vsebina vprašalnika je v Prilogi 3). Zanimala nas je predvsem izkušnja uporabe pristopa in potencialna raba presoje v prihodnje. Vprašalnik je vseboval 22 vprašanj, s katerimi smo poizvedovali o splošnem zadovoljstvu ter ustreznosti, razumljivosti hitre preveritve in podrobnejše presoje, navedbi razlogov (ne)ustreznosti in (ne)razumljivosti posamezne faze, času, potrebnem za izvedbo presoje s predlaganim pristopom ter sporočanje povratnih informacij. V popolnosti so na vprašalnik odgovorili le štirje respondenti. V celoti so izpolnjevalci spletnega vprašalnika zadovoljni s pristopom (ocena 4 – zadovoljen).

Za preveritev ustreznosti in razumljivosti hitre preveritve je bila v vprašanjih zajeta vsebina hitre preveritve v naslednjih komponentah:

- 1) predstavitev vsebine politike/predpisa,
- 2) kvalitativna ocena učinkov,

- 3) preveritev skladnosti ciljev predpisa/politike s cilji SPRS,
- 4) identifikacija prostorskih učinkov,
- 5) identifikacija tematskih področij za podrobnejšo presojo,
- 6) identifikacija območij, na katere bo predpis/politika učinkoval.

Zanimalo nas je, kako bi na splošno ocenili USTREZNOST hitre preveritve potrebe po presoji učinkov na prostor za njen namen, torej ugotovitev, ali potrebujemo podrobnejšo presojo učinkov na prostor. Splošna ustreznost je bila ovrednotena kot niti ustrezna, niti neustrezna (ocena 3), na to oceno je najbolj vplivala neustreznost kvalitativne ocene učinkov. Navedeni razlogi so prevelika posplošenost in možnost napačne interpretacije, ko sledi podrobna presoja. Za preostale komponente pristopa je bila podana povprečna ocena ustrezno (4).

Ocena RAZUMLJIVOSTI hitre preveritve potrebe po presoji učinkov na prostor je bila v povprečju višja, najpogostejša ocena vsebinskih komponent hitre preveritve je bila tudi tokrat ocenjena kot 4 (razumljiva). Nerazumljiva je bila v tem primeru identifikacija prostorskih učinkov, za kar je bilo komentirano, da je *“težko identificirati prostorske učinke na podlagi uradniških obrazcev”*.

Vsi respondenti so navedli, da so imeli pri izvedbi hitre preveritve TIA težave, in sicer glede razumevanja in premajhne specifičnosti vprašanj. Pri razumevanju določenih vsebin so bile težave, podpodročja v točki 2 variante 1 so zelo na splošno napisana (ni podrobnejše predstavitev kaj je znotraj podpodročij mišljeno) in zato so lahko drugače razumljena kot v podpodročju pri podrobnejši presoji. Omenjeno je bilo tudi, da je hitra TIA preveč posplošena in zato niti ni potrebna. Glede na odgovore sodelujočih v anketi naj bi bile za izvedbo hitre preveritve potrebne tri ure. Po drugi strani je bilo navedeno, da je to zelo subjektivna ocena. Prav tako lahko presoja traja precej dlje, zlasti če presojevalec nima predznanja o SPRS 2050 in če se s to vsebino sreča prvič. Predlagano je bilo dodatno vprašanje za hitro preveritev, in sicer *“Kakšno je prostorsko predznanje tistega, ki izpolnjuje?”*

V nadaljevanju je bila USTREZNOST podrobnejšega pristopa k presoji učinkov na prostor, namenjenega natančnejši oceni učinkov, ocenjena kot ustrezna (ocena 4). RAZUMLJIVOST prav tako, z izjemo ocene 3 (niti-niti) s strani Ministrstva za infrastrukturo, ki je opombe podalo v obrazec.

Težave z vidika izvedbe podrobnejše presoje so bile vezane na družbeno komponento vplivov, ki so v splošnem videni kot zelo posredni, težave so se pojavile pri izboru področij in podpodročij, na katera politika bolj neposredno učinkuje. Omenjene težave so izpostavili na Ministrstvu za infrastrukturo.

Časovno bi respondenti potrebovali od tri do pet ur za izvedbo podrobnejše presoje sami ali s pomočjo kolegov, kar je odvisno od vsebine politike, predpisa, ki se presoja, ter poznavanja SPRS. Kot povratna informacija na celoten postopek je bilo predlagano, da se naj hitra in podrobnejša TIA združita v en sam postopek, ne dva, kar bo racionaliziralo čas presojanja.

4.3 Komentarji in predlogi dopolnitve posameznih vprašanj

V tem delu podajamo komentarje na osnutek pristopa, zbrane po posameznih vprašanjih. Predloge, s katerimi se strinjamo in jih bomo upoštevali pri dopolnitvi pristopa, smo pustili v črnem tisku in v kolikor je bilo potrebno, tudi pokomentirali (v ležečem tisku).

4.3.1 Hitra preveritev

Vprašanje 1:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 10 min
- Vse skupine so odgovarjale vrstično, predlagamo, da se izpiše podkategorije in da se odgovorov ne povzema opisno;

Vprašanje 2:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 30 min
- Presojevalci naj v odgovorih označijo tudi smer učinka, ali gre za pozitiven učinek (+) ali negativen učinek (-) – *to se ponudi kot opcijsko*
- Za boljšo ilustracijo vaje naj bo v preglednici podanih nekaj primerov pozitivnih in negativnih učinkov politike/predpisa

Vprašanje 3:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 20 min
- Presojevalci naj ocenjujejo učinek sektorske politike/predpisa glede na podane prioritete znotraj ciljev SPRS 2050
- Opis cilja ne omogoča presoje o njegovem učinku (cilj 03 SKP) na cilje SPRS 2050
- Ocene so podane na podlagi opisov ciljev SKP 2023–2027 (opomba k presoji)

Vprašanje 3b:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 15 min
- Cilji SPRS naj bodo v preglednici izpisani
- Poleg izraza JE/NI SKLADEN, naj se doda dodatno pojasnilo JE/NI V NASPROTJU, kot to določa 4) odstavek 70. člena ZUreP-3 – *to dvoje ni enako, primarno se vrednoti skladnost, torej če gresta politiki v isti smeri*
- Na koncu naj se poda kratka sintezna ugotovitev – koliko ciljev je skladnih oziroma niso v nasprotju s cilji SPRS 2050
- Nujna je presoja v širši delovni skupini, ker ima vsak udeleženec specifična znanja in vedenja ter lahko poda svoj pogled na tematiko

Vprašanje 4:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 15 min
- Preširoko zastavljeno vprašanje 4.b, saj so udeleženci odgovarjali, da so vsi ukrepi prostorski
- Dodati primere odgovorov.
- Pojasniti je treba posamezne izraze, kot so raba prostora, cilji prostorskega razvoja, upravljanje prostora
- Preširoko zastavljeno vprašanje – učinka na gospodarstvo in družbo niso preučevali – osredotočeni so bili na potencialne negativne ali pozitivne učinke za doseganje ciljev in prioritete SPRS 2050. Gospodarstvo in družba nista predmet ciljev SPRS 2050. Pojavilo se je vprašanje če so presojevalci usposobljeni za presojo učinkov na gospodarstvo in družbo – predlog: preveritev v drugi tabeli. Ni predmet naloge po ZUreP-3. Izkazuje se potreba po zelo kompetentnem presojevalcu ali moderatorju, ki te usmerja in pomaga pri presojanju
- Ta del presoje je zahteven, časovno obsežen, obsega hiter pregled intervencij (prvi korak) kot tudi podrobnejši opis intervencij (za tiste, ki nakazujejo potencialno negativen učinek na cilje SPRS 2050). Za poglobljeno analizo bi potrebovali vsaj 14 dni

Vprašanje 4b:

- Za končno oceno učinka (pozitiven ali negativen) naj se preverijo še podrobnejši opisi navedenih intervencij
- Predlog dodatnega podvprašanja 4b1 – sintezna preglednica na podlagi preglednice 4b, ki podaja podrobnejši pregled učinkov na prostor. Oceno se poda na podlagi opisa cilja in intervencij za izvajanje posameznega cilja (poglavje Intervencijska logika – opis intervencij pri vsakem navedenem cilju).

Vprašanje 5:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 5 min
- Metodologija variante 1 in 2 ter področja naj bodo opisno predstavljena in opredeljena – *pri varianti 2 se strinjamo, da je to potrebno, pri varianti 1 ne, razen mogoče splošnega opisa glavnih področij*
- Potrebna opredelitev učinkov, na podlagi katerih se izbere podrobnejšo presojo – ali se izbira področja/podpodročja zaradi učinkov, ki posredno/neposredno/dolgoročno/kratkoročno učinkujejo na prostor – vsako opredelitev naj se ilustrira s primerom (npr.: dolgoročen in posreden učinek prometne strategije na zdravje prebivalstva zaradi spodbujanja sedečega položaja pri večji mobilnosti in dostopnosti prometne infrastrukture) – *vrednoti se primarno neposredne učinke, tako posrednih, kot je naveden tu, ne*
- »Komentar k izbranim področjem« - nejasno
- »Drugo« - nejasno
- Nejasno kaj je mišljeno s subsidiarnostjo in prostorsko organizacijo (varianta 1)

Vprašanje 6:

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 5 min
- Tipi območij naj bodo usklajeni s SPRS 2050 – 4 območja: podeželje, regije, ŠMO, mestne občine
- Dodati, kakšna bo smer učinka (pozitivna/negativna)

4.3.2 Predlogi za izboljšavo podrobnejše presoje – varianta 1

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 60 min
- Pod področje Energetskih virov (okolje in prostor) naj se doda tudi dejavnik učinkovite raba energije – URE
- Prevelika podobnost dejavnikov površina stavbnih zemljišč (pozidane površine) grajenega okolja in trajna izguba/zazidava tal (tla) v področju okolje in prostor
- Podpodročji, kot sta migracije in stopnja urbanizacije, sta zavajajoča kazalnika, saj ni konsenza med »zaželjenim« in »nezaželjenim« pragom – *dodali bomo usmeritev*
- Področje upravljanje s prostorom in predlogi podpodročij, dejavnikov in kazalnikov niso jasni – *Odgovor: v Priročniku bo dodano pojasnilo.*

4.3.3 Predlogi za izboljšavo podrobnejše presoje - varianta 2

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 60 min
- Ni jasno, ali se presoja po ciljnih ali po ukrepih presojane politike/predpisa. Presojamo vse ukrepe na enkrat ali se presoja vsak ukrep posebej? – *Odgovor: v Priročniku bo dodano pojasnilo, da se presoja celotna politika skupaj, natančneje ukrepi, ki so bili v hitri preveritvi določeni kot tisti s prostorskim učinkom.*
- Manjkajo kazalniki, saj je ocenjevanje z njimi lažje. – *Odgovor: kazalniki bodo dodani v naslednji fazi, vendar bodo služili za ponazoritev stanja*
- Ocena +1 ali +2 je tudi pomembna (šibek učinek, močan učinek). Komentarji so pomembni za razumevanje učinkov in za usklajevanje s pripravljavcem politike
- Podano je bilo splošno ocenjevanje politik – za vse ukrepe je bila podana skupna ocena

4.3.4 Predlogi za izboljšavo sinteze

- K vprašanju naj se doda predviden čas reševanja – 15 min
- Prvo in drugo vprašanje preveč podobna, naj se združita v eno vprašanje –

- - *Odgovor: prvo vprašanje bo spremenjeno.*

4.4 Komentar variant

Glede na razpravo in rezultate presoj izbranih politik ugotavljamo, da je varianta 1 predlaganega pristopa podrobnejše presoje učinkov na prostor (sklop B) primernejša za nadaljnjo uporabo v projektu. Tudi presojevalci so v diskusiji večkrat izrazili mnenje, da so merila, ki so razvrščena v štiri tematska področja (okolje in prostor, družba, gospodarstvo in prostorsko upravljanje), bolj nazorna in razumljiva za širši krog uporabnikov. Prav tako so ta tematska področja bolj skladna s pojmi in koncepti, ki jih naslavlja SPRS 2050 in ZUreP-3, kot sta prostorska kohezija in trajnostni razvoj.

Dodatno je bilo podano mnenje, da je varianta 2 sicer »bolj prostorska«, so pa ta merila vsebinsko ožje opredeljena in ocenjevalec hitreje reče, da učinka ne. Eden izmed diskusantov je bil tako mnenja, da bi z varianto 2 identificirali manjši nabor učinkov.

5 Izhodišča zasnove digitalnega orodja v podporo presoji učinkov na prostor TIA-SI

5.1 Po sestanku s Službo Vlade RS za zakonodajo in MNVP

Na sestanku, ki smo ga izvedli 13. decembra 2022 s predstavnico Službe Vlade RS za zakonodajo, predstavnikom MOP-a s strani Prostorskega informacijskega sistema in predstavnico, pristojno za urejanje spletne strani MOP-a, smo izvedeli naslednja izhodišča za pripravo digitalnega orodja:

_ Komunikacijsko orodje ne more biti umeščeno v spletno stran MOP-a, saj pravila urejanja strani tega ne dopuščajo. Prav tako je omejitev vpisovanja vsebine državnih uslužbencev v aplikacije, ki varnostno niso testirane in odobrene s strani MJU-ja.

_ V kolikor bi želeli, da je orodje dostopno preko vladnih strani, pri čemer je nameščeno na zunanjem serverju, mora prestati večfazno presojo vsebine, arhitekture in tveganj s strani MJU. Varnostne zahteve in koraki pridobitve dovoljenja za takšno objavo so pojasnjeni v Generičnih tehnoloških zahtevah za razvoj informacijskih sistemov (GTZ). V primeru, da gre za licenčne ali odprtokodne rešitve pa v Generičnih tehnoloških zahtevah za licenčne ali odprtokodne rešitve (GTZ-LOP). Oba dokumenta sta dostopna na portalu [NIO](#). Dokument GTZ predvideva pripravo natančnejših specifikacij, ki so usklajene ne samo z željami naročnika, ampak tudi z zahtevami ciljnega infrastrukturnega okolja, kamor bo informacijska rešitev umeščena. Te natančne specifikacije se skladno z GTZ določijo v dokumentu **Projekt za izvedbo** (v nadaljevanju PZI), ki ga je potrebno uskladiti z upraviteljem infrastrukture oziroma z ekipami pregledovalcev PZI (sistemska skupina, skrbnik gradnikov, podpora, sektor za informacijsko varnost) na MJU. PZI je med pomembnejši mejniki v procesu umeščanja na centralno infrastrukturo. Kaj mora PZI vsebovati, je navedeno v GTZ (str. 7- 8). V procesu priprave PZI se naročnik s svojimi ekipami nasloni na GTZ, ki predstavljajo zahteve, ki jih mora informacijska rešitev izpolnjevati v najožjem smislu, ter [Smernice za razvoj informacijskih rešitev](#), kjer so navedeni razpoložljivi horizontalni gradniki in funkcije, ki jih je pri razvoju novih informacijskih rešitev potrebno upoštevati tako z vidika ponovne uporabe (ali lahko kaj uporabim in torej ne programiram na novo) kot z vidika načrtovanja rešitve (ali lahko rešitev zasnujem in ponudim kot nov gradnik/funkcijo ter na kakšen način). Informacijska rešitev mora skladno z GTZ pred namestitvijo opraviti potrebna varnostna preverjanja.

_ MOPED je primarno namenjen vodenju priprave in presojanju predpisov. Vključevanje drugih orodij ni predvideno, četudi je njihova priprava s strani Službe Vlade RS za zakonodajo zaželena in dobrodošla, še zlasti če gre za presojo politik.

_ MOP postavlja Sistem spremljanja stanja prostora, ki bo vključeval 27 kazalnikov. Za izbrane kazalnike bo tako kot v STAGE-u možno izrisati zemljevid glede na izbran tip območja ter izbrati časovno obdobje, za katerega nas bo posamezni kazalnik zanimal. Ti kazalniki se bodo stalno vzdrževali, zato jih je smiselno vključiti v orodje. V primeru

SURS-a je bilo s strani MOP-a izraženo tveganje, da posamezni kazalniki, ki so integrirani v orodje, z nadgradnjo ali izbrisom teh kazalnikov izginejo.

Na podlagi tega nekatere rešitve, ki smo jih predlagali za orodje, niso več sprejemljive. Med takšne lahko uvrstimo npr. program, ki bi si ga uporabnik lahko stočil na svoj računalnik, izvedel presojo in nato generiral rezultat v obliki .pdf-ja. Prav tako ne opcija, da je orodje preko »okvira« umeščeno na vladno spletno stran. Edina tehnična možnost, ki je izvedljiva, je gostovanje orodja na zunanjem serverju, do katerega dostopajo vladni uslužbenci, pri čemer je program predhodno varnostno testiran. Alternativna različica je tudi izvedba v obliki .docx in .xls obrazca.

5.2 Po ogledu delovanja MOPED-a

Nadalje, smo 17. januarja 2023 obiskali Službo Vlade RS za zakonodajo, kjer so nam predstavili pripravo orodja MOPED, ki primarno zadeva predpise z oznako EVA. Orodje je sestavljeno iz dveh delov: MOPED DOCS (priprava) in MOPED FLOW (usklajevanje). Za uporabo orodja potrebna registracija: registrirati se mora vsakdo znotraj organa, ki pripravlja predpis. Orodje bodočega uporabnika prepozna po organu, od koder se prijavlja. Registracijo potrdi odgovorna oseba organa. V orodje lahko vpisuje in ureja za en predpis več oseb naenkrat, vendar v ločene module predpisa. V postopku medresorskega usklajevanja se za vsak sektor odpre svoja »podstran«, v kateri ta sektor deluje. MOPED FLOW omogoča urejanje in komentiranje posameznih členov ter splošno komentiranje na celoten predpis. Komentiranje predpisa ureja vsak pristojni sektor svoje (zlasti presoje učinkov), pripravljalec/nosilec predpisa pa presodi, kateri so ustrezni in prefiltrira tiste, ki se naprej v procesu tudi upoštevajo. Na koncu posameznih korakov se generirajo enotni .doc dokumenti z vsemi pripadajočimi moduli v obliki, kot jih poznamo sedaj.

Nadzorna plošča

Navigacija

Zakonodaja RS

Dodaj predpis RS
Seznam predpisov RS
Napredni iskalnik

Zakonodaja EU

Seznam kršitev prava EU
Seznam predpisov EU
Napredni iskalnik

Aktualno

Obvestila RS
Obvestila EU

Pomoč in podpora uporabnikom

Uporabniška navodila
Prijavi napako

Moji zadnji predpisi 10

Predpisi, ki me čakajo 10

Pretekli predpisi 10

Slika 2: Vstopna stran MOPED-a (vir: SVZRS)

Presojam so namenjeni podmoduli MOPED DOCS. Trenutno se vsebina nanaša na priložnik iz leta 2009, prostor je del podrubrike okolje (glede na člen 8.b Poslovnika Vlade in glede na 115. člen Poslovnika DZ kot »presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike«). Omogočeno je samo komentiranje skupne ocene, torej za vse kriterije, za katere je ocenjeno, da imajo negativni vpliv in ne za vsak kriterij učinka posebej. Presoja za razvojne dokumente je vsebinsko prazna in zaenkrat nima še podmodula. Vsebuje le eno krovno opredelitev učinka

z da/ne. Presoja vključuje tudi primerjavo s tujo zakonodajo za področje, za katerega se sprejema predpis, ki ostane na ravni opisne analize in se ne ovrednoti. Presojjo izpolni pripravljavec, nato pa je možno v naslednjih korakih (medsektorsko usklajevanje) preveriti njeno kakovost, jo komentirati in dopolniti. V modulu presoj je za pripravljavca predpisa predviden predlagan seznam kontaktov skrbnikov presoj. Orodje ne omogoča prikazovanja grafičnih elementov, npr. kart ali grafikonov.

Zakon o kislem zelju 1

Status: Predpis v pripravi ID: ZAKO8712 Vrsta predpisa: Zakon
 Urejanje: Odkljenjen EVA: 2023-1611-0009

Presoja posledic

[Nazaj](#)

- Ocena finančnih posledic
- Prikaz ureditve v državah članicah EU in drugih pravnih sistemih
- Presoja administrativnih posledic
- Presoja posledic za okolje
- Presoja posledic za gospodarstvo
- Presoja posledic za socialno področje
- Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Slika 3: Moduli za presoje (vir: SVRZS)

Zakon o kislem zelju 1

Status: Predpis v pripravi ID: ZAKO8712 Vrsta predpisa: Zakon
 Urejanje: Odkljenjen EVA: 2023-1611-0009

Presoja administrativnih posledic

[Zaključí urejanje](#) [Prekliči](#)

Presoja administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Alli ima predpis administrativne posledice v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov?

da
 ne

Presoja administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Alli ima predpis administrativne posledice pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov?

da
 ne

[Zaključí urejanje](#) [Prekliči](#)

Slika 4: Primer vmesnika za Izpolnjevanje presoje (vir: SVRZS)

Ugotovitve za potrebe projekta CRP TIA-SI, ki se nanašajo na umestitev orodja TIA v modul MOPED-a, so naslednje:

- _ Najustreznejše mesto za umestitev TIA je obstoječi modul presoje posledic na druge razvojne dokumente. Tu bi bila ena presoja, ki se veže na Strategijo razvoja Slovenije, in presoja, razvita v okviru CRP TIA, ki se veže na SPRS 2050.
- _ Omogočene povezave na zunanje spletne strani, torej tudi s sistemom spremljanja stanja prostora v okviru E-prostora.
- _ Grafično prikazovanje ni omogočeno, tako da kart med samo presojo v orodju ni mogoče gledati, vedno je trebno uporabiti zunanjo povezavo.
- _ Drugo mesto za umestitev presoje bi bil lahko e-Prostor, v kolikor se izvede nadgradnja v bolj interaktivno spletno platformo, ki omogoča izpolnjevanje obrazcev.
- _ MOPED kratkoročno ne podpira celotne administrativne vertikale, torej tudi ne vključevanja regionalne in lokalne ravni v presojo. Srednjeročno pa je načrt razviti tudi podsistem za občine, kar se pokriva z vzpostavitvijo registra občinskih predpisov. V tem primeru bi lahko omogočili tudi izvedbo presoje za nižje ravni, saj bi bila možna njihova registracija v sistem.

6 Sklep

Vmesno poročilo tri prinaša pomembne sklepe, ki se nanašajo na cilja C02 in C04 - pripravo metodološkega pristopa za izvedbo presoje učinkov na prostor. Testiranje pristopa, ki smo ga v izvedli v oktobru na primeru predpisa in politik, je pokazalo nekatere slabosti, ki jih bomo v naslednjem koraku poskušali odpraviti. Kot eno izmed glavnih slabosti lahko izpostavimo odsotnost natančnejših navodil, opredelitev terminov s področja urejanja prostora in navedbo primerov učinkov v vprašanjih, ki zahtevajo identifikacijo učinkov. To bomo rešili v prvem koraku/fazi s spremenjenim/dopolnjenim testnim vprašalnikom za tretje testiranje in nato s priročnikom, ki je eden izmed glavnih rezultatov projekta, in v katerem bo tudi opisan en primer celotne izvedene presoje. Prav tako bomo v naslednjem koraku podrobnejši presoji dodali še kazalnike. Pri tem se bomo oprli na kazalnike, vključene v sistem spremljanja stanja prostora, kar naj bi bilo zagotovilo za trajnost njihove dostopnosti. Seznam kazalnikov moramo še pridobiti. Eden izmed komentarjev pristopa se je nanašal tudi na potencialno združitev vseh treh korakov presoje v enega, s čimer se tako naročnik kot tudi mi kot izvajalci nismo strinjali. Tako lahko sklenemo, da vsebinsko predlagan osnutek večfaznega metodološkega pristopa ustreza namenu in ciljem raziskovalne naloge in bo zato v naslednjih korakih še dopolnjen.

Manj ugoden sklep lahko zapišemo glede cilja C3 - priprave digitalnega in komunikacijskega orodja, saj pravila Ministrstva za javno upravo zelo natančno predpisujejo postopek, ki mu je potrebno slediti za pripravo in zlasti umestitev takšnega orodja na vladne spletne strani oz. na zunanji strežnik. Postopek presega vsebinski, časovni in finančni okvir tega projekta, zato se bomo v začetku leta 2023 pogovorili, kako naprej.

7 Viri in literatura

Generične tehnološke zahteve za razvoj informacijskih sistemov (GTZ). Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informatiko. Dostopno na: [Dokument Generične Tehnološke Zahteve \(GTZ\) | Izdelki | Portal NIO \(gov.si\)](#) (27. 1. 2023)

Generične Tehnološke Zahteve (GTZ-LOP) za licenčne in odprtokodne produkte plačljivega modela. Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informatiko. Dostopno na: [Dokument Generične Tehnološke Zahteve \(GTZ\) | Izdelki | Portal NIO \(gov.si\)](#) (27. 1. 2023)

Smernice MJU za razvoj informacijskih rešitev. Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informatiko. Dostopno na: [Smernice MJU za razvoj informacijskih rešitev | Izdelki | Portal NIO \(gov.si\)](#) (27. 1. 2023)

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo. Dostopno na: <https://skp.si/skupna-kmetijska-politika-2023-2027> (19. december 2022)

Vrčko, Matjaž, Pelko, Nataša, Jurman, Daniel (2017). Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030. Dostopno na: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-NBV0B5C3> (19. december 2022)

Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ). Uradni list RS, št. št. [71/11](#). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAK0541> (19. december 2022)

Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3). Uradni list RS, št. [199/21](#). Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAK08249> (22. september 2022)

Priloge

Priloga 1: Vprašalnik TIA-SI variante 1

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

CRP TIA-SI delavnica za izvedbo testiranja 2: PRISTOP K PRESOJI UČINKOV NA PROSTOR

Varianta 1

18. oktober 2022
Biotehniška fakulteta

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

VARIANTA 1

Vprašalnik vodi pripravljavca politike pri osnovnem razmisleku o potencialnih učinkih politike v pripravi na prostor. Pri tem razmisli o potencialnih učinkih dokumenta na štiri vsebinska področja: družba, gospodarstvo, okoljsko-prostorsko področje in področje prostorskega upravljanja ter odgovori na druga vprašanja, ki se nanašajo na prostorske vidike politike v pripravi.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

*2. Razmislite o (potencialnih) učinkih predloga politike/predpisa po naslednjih štirih
področjih: družba, gospodarstvo, okolje in prostor ter upravljavsko področje in te učinke
zapišite v alinejah v spodnje, zato pripravljene celice.*

DRUŽBA	GOSPODARSTVO
-	-
OKOLJE IN PROSTOR	PROSTORSKO UPRAVLJANJE
-	-

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

3. Sedaj razmislite o tem, kakšen bo učinek politike/predpisa na cilje SPRS?. Izberete lahko naslednje možne odgovore: da – učinek je/bo, ne – učinka ni/ne bo, mogoče – učinek mogoče je/bo mogoče ni/ne bo, ne morem oceniti – to možnost lahko izberete, če nimate dovolj informacij, da bi učinek ocenili.

Cilji SPRS	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev učinka politike/ predpisa
<p>C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj <i>Za doseganje prostorske pravičnosti, prostorske kohezije in podnebno nevtralne družbe so ključni celovit pristop na območje z integralno obravnavo prostorskih potencialov, varčna raba virov, ustvarjanje učinkovitih povezav in racionalna organizacija dejavnosti.</i> P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij. P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov. P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.</p>		
<p>C2 Konkurenčnost slovenskih mest <i>Krepili bomo razvojno vlogo mest, središč v policentričnem urbanem sistemu - tako v nacionalnem okviru, kot tudi v čezmejnih procesih povezovanja. Tako bodo mesta lahko prispevala k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države.</i> P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših urbanih območij. P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.</p>		
<p>C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju <i>Ustvarili bomo kompaktna, privlačna, zdrava, varna mesta in druga naselja. Tako bomo omejili suburbanizacijo v okolici večjih mest in periurbanizacijo podeželja. V okviru celovitega upravljanja mest in naselij bomo izboljšali načine ravnanja z viri in vzpostavili pogoje za trajnostno mobilnost.</i> P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih. P7: Spodbuditi celovito prenavo vseh naselij v državi. P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.</p>		
<p>C4 Krepitev prostorske identitete in vežfunkcionalnosti prostora <i>S prostorskim razvojem bomo ohranjali in krepili obstoječo ter ustvarjali novo prostorsko identiteto. Preudarno jo bomo vključevali v gospodarski in družbeni razvoj ter tako prispevali k večjemu ugledu Slovenije kot privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.</i> P9: Uvrstiti kriterij prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom. P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete. P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.</p>		
<p>C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe <i>Krepili bomo usposobljenost uprav in odločevalcev za pravočasno prepoznavanje izzivov in priložnosti za prostorski razvoj, za mobilizacijo potrebnih virov, za izpeljavo participatornih procesov in za sprejemanje premišljenih odločitev in ukrepov.</i> P12: Izboljšati odpornosti prostora. P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor. P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.</p>		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

3.b Preverite, koliko in kateri cilji politike/predpisa so skladni s cilji SPRS. Da boste to lahko opravili, najprej v prvi levi stolpec vpišite cilje predlagane politike/predpisa:

- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **JE skladen** s ciljem SPRS označite s kljukico: ✓
- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **NI skladen** s ciljem SPRS označite s križcem: ✗
- v kolikor med ciljema ni nobenega odnosa, celico pustite prazno.

Cilji predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1					
C2					
C3					

Neskladne cilje, prosimo, pojasnite v enem odstavku.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

4.a Koliko ukrepov ima vaša politika? _____ ukrepov.

4.b Koliko in kateri od ukrepov bodo imeli potencialni učinek na prostor, torej imajo prostorsko dimenzijo ali bodo vplivali na katerega od elementov prostora. Kot **PROSTORSKI UČINEK** razumemo naslednji učinek: vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

*5. Ali menite, da bo imela politika/predpis učinek na naslednja tematska področja - kriterije?
Prosimo, da področja, na katere predlagan dokument lahko učinkuje, označite z X. Za
področja, ki ste jih izbrali, se opravi podrobnejša presoja.*

Varianta 1: Področja in podpodročja presoje glede na štiri glavna tematska področja: okolje
in prostor, gospodarstvo, družba in upravljanje s prostorom

- Okolje in prostor
 - Tla
 - Biodiverziteta in krajina
 - Vodni viri
 - Zrak in podnebje
 - Grajeno okolje
 - Energetski viri
- Gospodarstvo
 - Gospodarski razvoj
 - Kmetijstvo
 - Industrija
 - Storitve
 - Turizem
 - Majhna podjetja
 - Infrastruktura
 - Promet
- Družba
 - Demografija
 - Zdravje
 - Družbene neenakosti in družbeno varstvo
 - Izobrazba
 - Kulturna dediščina
- Upravljanje s prostorom
 - Učinkovitost
 - Subsidiarnost
 - Prostorska organizacija

Komentar k izbranim področjem:

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

6. Ali bo predlog politike/predpisa učinkoval različno glede na tip območja? Pri presoji si lahko pomagata z opisom in kartografskimi prikazi posameznih tipov območij, v PRILOGI.

Tip območja	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev
Obalna, gorska ... (fizično-geografske značilnosti)		
Urbana, predmestna, podeželska, ŠMO (stopnja suburbanizacije)		
Regije, razvojno ogrožene regije (stopnja razvojne ogroženosti)		
Čezmejna območja (čezmejni vidik)		
Drugo:		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022

Rezultat preveritve je naslednji:

1. Podrobnejša TIA ni potrebna.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so skladni s cilji SPRS 2050.
- V04b: Manj kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področja gospodarstva, družbe.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo enaki na območju celotne Slovenije.

2. Podrobnejša TIA se priporoča.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so večinoma skladni s cilji SPRS 2050, eden ali dva cilja sta v konfliktu.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področja gospodarstva, družbe, vendar tudi okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na enem od izbranih območij (glede na tipologijo)

3. Podrobnejša TIA je nujna.

- V03: Več kot dva cilja izbrane politike/predpisa sta v konfliktu s cilji SPRS 2050.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo večinoma na področje okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na večih območjih (dve ali več tipologij)

B PODROBNEJŠA PRESOJA – varianta 1

Tip območja, za katerega se presoja: _____

Presoja poda vsebinsko podrobnejšo oceno učinkov glede na v hitri preveritvi izbrana tematska področja učinkov na prostor. Za vsako področje so opredeljeni dejavniki ali kriteriji, za katere smo poiskali kazalnike (v kolikor obstajajo), ki nam lahko pomagajo pri numerični presoji. Presojevalec se odloči, za kateri tip območja presoja in ga zgoraj zapiše. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev.

Na začetku ocenjevanja na levi strani najprej označite področja, ki ste jih izbrali v hitri preveritvi, saj boste podrobnejšo oceno podali samo za dejavnike na teh področjih.

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
OKOLJE IN PROSTOR			
☐ Tla	Kakovost prsti		
	Trajna izguba/zazidava tal		
☐ Biodiverziteta in krajina	Kakovost krajine		
	Zavarovane vrste		
	Zavarovana območja in spomeniki		
	Izguba habitatov		
☐ Vodni viri	Poraba vode		
	Kakovost vode		
	Razpoložljivost vode		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
 resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

	Oskrba z vodo		
☐	Zrak in podnebje	Onesnaževanje s trdimi delci	
		Emisije Nox	
		Onesnaževanje zaradi hrupa	
		Emisije TGP	
☐	Grajeno okolje	Površina stavbnih zemljišč (pozidane površine)	
		Število funkcionalno degradiranih območij	
		Stopnja urbanizacije	
☐	Energetski viri	Uporaba OVE	
GOSPODARSTVO			
☐	Gospodarski razvoj	Prihodek prebivalstva * BDP	
		Število inovacij	
☐	Kmetijstvo	Prihodek v primarnem sektorju	

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

☐ Industrija	Prihodek v sekundarnem sektorju		
	Stopnja izvoza		
☐ Storitve	Zaposlenost v terciarnem oziroma kvartarnem sektorju		
☐ Turizem	Zaposlenost v turizmu		
	Število obiskovalcev		
	Razpoložljivost prenočišč		
☐ Majhna podjetja	Število podjetij		
☐ Infrastruktura	Količina zbranih odpadkov		
	Kakovost infrastrukture (komunalna, prometna)		
	Dostopnost do infrastrukture (komunalna, prometna)		
☐ Promet	Uporaba javnega transporta		
	Dnevne migracije		
DRUŽBA			
☐ Demografija	Migracije		
	Rodnost (št. otrok v družini)		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
 resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

☐	Zdravje	Smrtnost v prometnih nesrečah		
		Nevarnost industrijskih nesreč		
		Pričakovano trajanje življenja		
☐	Družbene neenakosti in družbeno varstvo	Razporeditev prihodka		
		Brezposelnost		
		Skrb za ostarele		
		Revščina		
☐	Izobrazba	Stopnja izobrazbe		
☐	Kulturna dediščina	Varstvo kulturne dediščine		
UPRAVLJANJE S PROSTOROM/UREJANJE PROSTORA				
☐	Učinkovitost	Usposobljenost kadrov (število, znanje)		
		Administrativni stroški		
☐	Subsidiarnost	Obveznosti/naloge na lokalni administrativni ravni (decentralizacija)		
☐	Prostorska organizacija	Obseg centralnih funkcij občinskega središča (povečanje je pozitivno)		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

C POVZETEK REZULTATOV IN PRIPOROČILA ZA SPREMEMBO IZBRANE POLITIKE/PREDPISA

Na koncu opravljene podrobnejše presoje, prosimo, pripravite kratek povzetek ocenjevanja.

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji. Ali vaša politika/predpis učinkuje na veliko področij ali ne?

2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.

3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

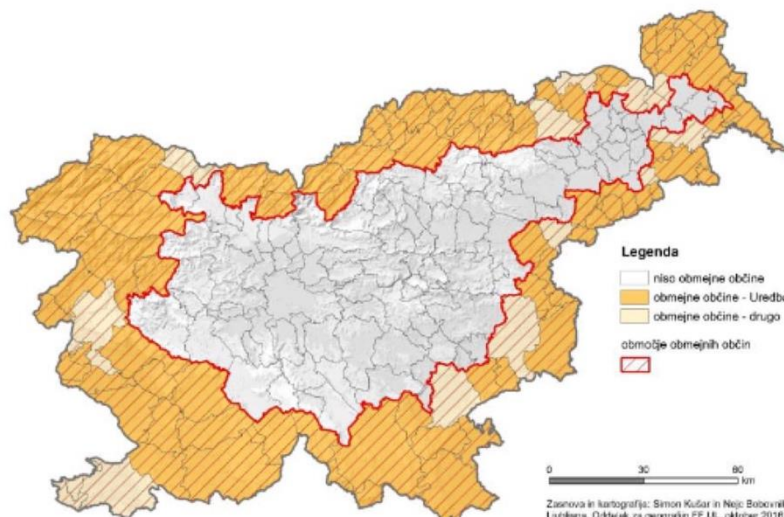
PRILOGA: Opis tipov območij

Čezmejno urbano območje je funkcionalno povezano gravitacijsko območje dveh ali več mest na ozemlju Republike Slovenije in mest v sosednjih državah (SPRS 2050).

Slika 1: NUTS 3 regije Slovenije in sosednjih držav, ki mejijo na slovenske NUTS 3 regije, 2016 (vir: EUROSTAT, UMAR, 2020)

Problemsko obmejno območje: občine, ki so določene glede na razmerje med številom delovno aktivnega prebivalstva, številom delovnih mest, povprečno gostoto poselitve in deležem Natura 2000 območja. Natančnejša merila za določitev so na voljo v uredbi. ([PISRS](#))

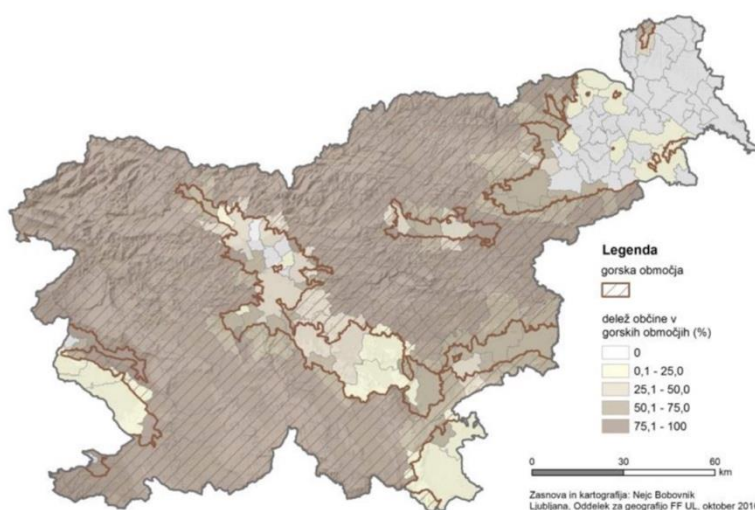

Slika 2: Kartografski prikaz obmejnih območij temelji na Uredbi o spremembi Uredbe o določitvi obmejnih problemskih območij; prikaz je bil nato dopolnjen z obmejnimi občinami, ki ne sodijo med obmejna problemska območja (vir: Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, [povezava](#))

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

Gorsko območje je območje zmanjšanih možnosti za gospodarsko (zlasti kmetijsko) rabo tal zaradi podnebnih in reliefnih značilnosti (Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, [povezava](#)).

Slika 3: Slovenske občine, ki po kriterijih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sodijo v gorska območja (vir: Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, 2016)

Obalno območje je območje, kjer se stikata kopno in vodno telo (morje, jezero, reka itd.). V Sloveniji kot obalno območje smatramo Obalno-kraško regijo.

Urbano naselje je mesto ali drugo urbano naselje. Ima več kot 2.000 prebivalcev, storitve splošnega in splošnega gospodarskega pomena, delovna mesta, stanovanja in vzpostavljen javni prevoz za oskrbo prebivalstva v gravitacijskem območju (SPRS 2050). Za Slovenijo sta značilni suburbanizacija in primerjalno majhen delež prebivalcev, ki živijo v mestih. Delež mestnega prebivalstva že od osemdesetih let prejšnjega stoletja ni presegal 50 %, zato imamo glede na gostoto poselitve tudi le dve visoko urbanizirani občini.

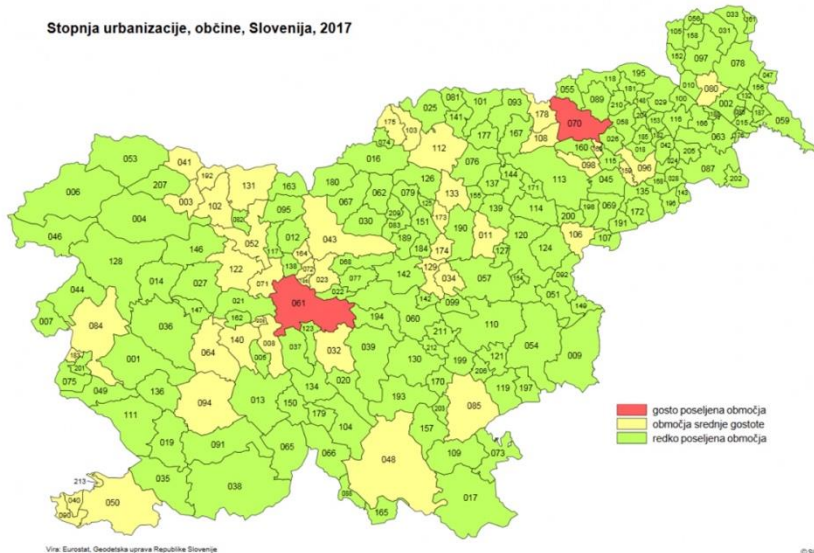
Podeželsko naselje je naselje, ki ima več kot 500 in manj kot 2.000 prebivalcev in je delež kmetijskih gospodarstev večji od 10% gospodinjstev. Za podeželska naselja je značilna manjša gostota prebivalstva in prevladujoč delež kmetijske in gozdarske rabe prostora. Delež prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, je večji kot v urbanih naseljih, ni pa nujno prevladujoč (SPRS 2050).

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 1

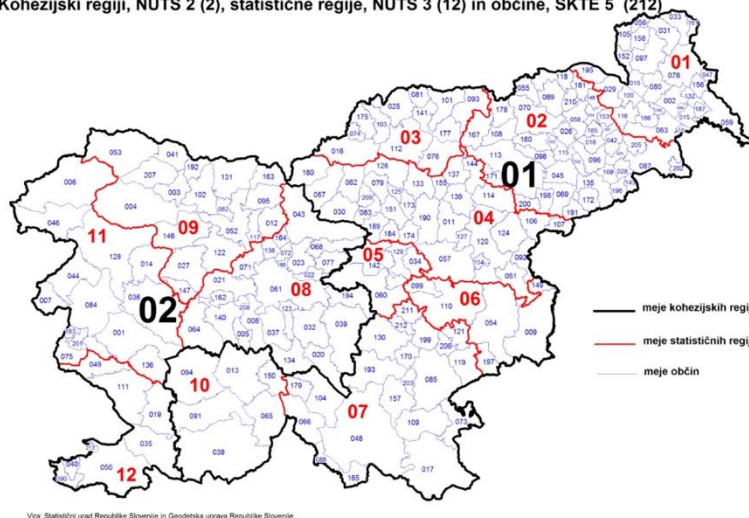
Stopnja urbanizacije, občine, Slovenija, 2017

Slika 4: Slovenske občine glede na stopnjo urbanizacije oziroma gostoto poselitve. (vir: SURS, Mesta in urbana območja – gov.si, [povezava](#))

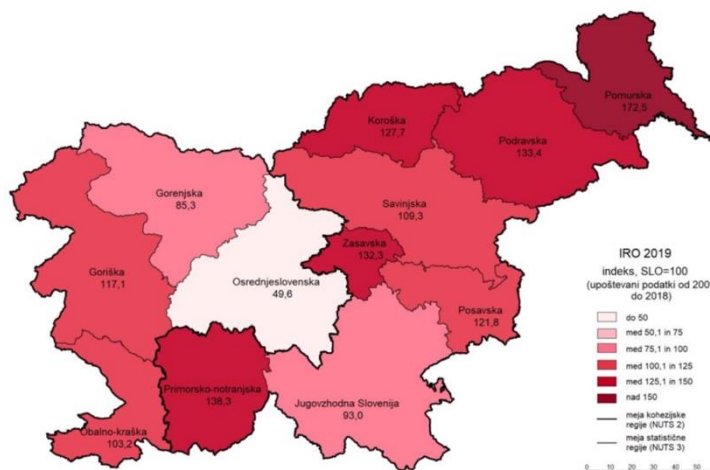
Razvojna regija je temeljna funkcionalna teritorialna enota za načrtovanje regionalne politike in izvajanje nalog regionalnega razvoja - v enovito zaključeno prostorsko celoto jo združujejo poselitveni, gospodarski, infrastrukturni in naravni sistemi ter interesno sodelovanje razvojnih partnerjev. V Sloveniji imamo 12 takšnih regij.

Kohezijski regiji, NUTS 2 (2), statistične regije, NUTS 3 (12) in občine, SKTE 5 (212)

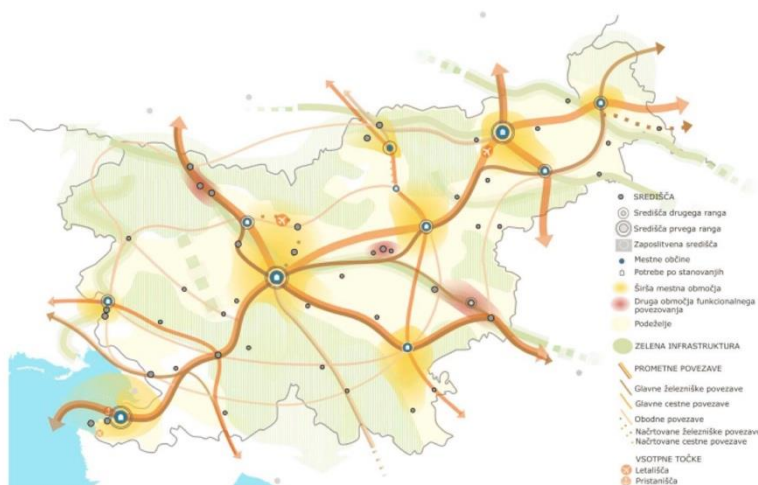
Slika 5: Razdelitev Slovenije na upravne enote (vir: SURS)

Razvojno ogrožena regija je regija s podpovprečno razvitim gospodarstvom in drugimi razvojnimi problemi glede na izbrane kazalnike za merjenje razvojne ogroženosti.

Slika 6: Indeks razvojne ogroženosti, 2018 (vir: Delovni zvezek: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014–2020, UMAR, 2018)

Širše mestno območje (ŠMO) je funkcionalno povezano gravitacijsko območje enega ali več središč, znotraj katerega potekajo vsakodnevne selitve prebivalstva (na primer, zaradi dela ali oskrbnih dejavnosti), kar povzroča visoke prometne obremenitve. Širše mestno območje vključuje najmanj eno središče I. ali II. ravni ali več medsebojno dopolnjujočih se središč III. ali IV. ravni. V njem prebiva vsaj 50.000 prebivalcev in razpolaga s številom delovnih mest, ki je večje od 25.000. Širša mestna območja obsegajo območja do 35 km oddaljenosti od središča I. ravni ali 25 km od središča II. ali III. ravni. Takšno območje lahko sega na ozemlje več lokalnih skupnosti, ki obkrožajo občino s središčem ustrezne ravni. Širša mestna območja so jedrni deli funkcionalnih urbanih območij (SPRS 2050).

Slika 7: Prikaz širših mestnih območij glede na SPRS 2050 (vir: MOP – SPRS 2050)

Priloga 2: Vprašalnik TIA-SI variante 2

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

CRP TIA-SI delavnica za izvedbo testiranja 2: PRISTOP K PRESOJI UČINKOV NA PROSTOR

VPRAŠALNIK variante 2

18. oktober 2022
Biotehniška fakulteta

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

VARIANTA 2

Vprašalnik vodi pripravljavca politike pri osnovnem razmisleku o potencialnih učinkih politike v pripravi na prostor. Pri tem razmisli o potencialnih učinkih dokumenta na štiri vsebinska področja: družba, gospodarstvo, okoljsko-prostorsko področje in področje prostorskega upravljanja ter odgovori na druga vprašanja, ki se nanašajo na prostorske vidike politike v pripravi.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

A PREVERITEV POTREBE PO PRESOJI UČINKOV NA PROSTOR (TIA hitra preveritev)

Izbrana politika: _____

Presojevalci (inštitucija): _____

1. Za začetek vas prosimo, če lahko v enem odstavku povzamete vsebino (osnutka/predloga) politike/predpisa. Povzemite namen, cilje, ciljne skupine in časovni okvir veljavnosti dokumenta (namen, cilji ...).

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

*2. Razmislite o (potencialnih) učinkih predloga politike/predpisa po naslednjih štirih
področjih: družba, gospodarstvo, okolje in prostor ter upravljavsko področje in te učinke
zapišite v alinejah v spodnje, zato pripravljene celice.*

DRUŽBA	GOSPODARSTVO
-	-
OKOLJE IN PROSTOR	PROSTORSKO UPRAVLJANJE
-	-

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

3. Sedaj razmislite o tem, kakšen bo učinek politike/predpisa na cilje SPRS?. Izberete lahko naslednje možne odgovore: da – učinek je/bo, ne – učinka ni/ne bo, mogoče – učinek mogoče je/bo mogoče ni/ne bo, ne morem oceniti – to možnost lahko izberete, če nimate dovolj informacij, da bi učinek ocenili.

Cilji SPRS	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev učinka politike/ predpisa
<p>C1 Racionalen in učinkovit prostorski razvoj <i>Za doseganje prostorske pravičnosti, prostorske kohezije in podnebno nevtralne družbe so ključni celovit pristop na območje z integralno obravnavo prostorskih potencialov, varčna raba virov, ustvarjanje učinkovitih povezav in racionalna organizacija dejavnosti.</i> P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij. P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov. P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.</p>		
<p>C2 Konkurenčnost slovenskih mest <i>Krepili bomo razvojno vlogo mest, središč v policentričnem urbanem sistemu - tako v nacionalnem okviru, kot tudi v čezmejnih procesih povezovanja. Tako bodo mesta lahko prispevala k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države.</i> P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopne točke in funkcionalno povezati mesta znotraj širših urbanih območij. P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.</p>		
<p>C3 Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju <i>Ustvarili bomo kompaktna, privlačna, zdrava, varna mesta in druga naselja. Tako bomo omejili suburbanizacijo v okolici večjih mest in periurbanizacijo podeželja. V okviru celovitega upravljanja mest in naselij bomo izboljšali načine ravnanja z viri in vzpostavili pogoje za trajnostno mobilnost.</i> P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v slovenskih mestih. P7: Spodbuditi celovito prenavo vseh naselij v državi. P8: Izboljšati odpornosti naselij na podnebne spremembe.</p>		
<p>C4 Krepitev prostorske identitete in večfunkcionalnosti prostora <i>S prostorskim razvojem bomo ohranjali in krepili obstoječo ter ustvarjali novo prostorsko identiteto. Preudarno jo bomo vključevali v gospodarski in družbeni razvoj ter tako prispevali k večjemu ugledu Slovenije kot privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.</i> P9: Uvrstiti kriterij prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom. P10: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete. P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.</p>		
<p>C5 Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe <i>Krepili bomo usposobljenost uprav in odločevalcev za pravočasno prepoznavanje izzivov in priložnosti za prostorski razvoj, za mobilizacijo potrebnih virov, za izpeljavo participatornih procesov in za sprejemanje premišljenih odločitev in ukrepov.</i> P12: Izboljšati odpornosti prostora. P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor. P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.</p>		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

3.b Preverite, koliko in kateri cilji politike/predpisa so skladni s cilji SPRS. Da boste to lahko opravili, najprej v prvi levi stolpec vpišite cilje predlagane politike/predpisa:

- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **JE skladen** s ciljem SPRS označite s kljukico: ✓
- za cilj izbrane politike/predpisa, ki **NI skladen** s ciljem SPRS označite s križcem: ✗
- v kolikor med ciljema ni nobenega odnosa, celico pustite prazno.

Cilji predlagane politike/predpisa	SPRS C1	SPRS C2	SPRS C3	SPRS C4	SPRS C5
C1					
C2					
C3					

Neskladne cilje, prosimo, pojasnite v enem odstavku.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

4.a Koliko ukrepov ima vaša politika? _____ ukrepov.

4.b Koliko in kateri od ukrepov bodo imeli potencialni učinek na prostor, torej imajo prostorsko dimenzijo ali bodo vplivali na katerega od elementov prostora. Kot **PROSTORSKI UČINEK** razumemo naslednji učinek: vsak učinek na rabo prostora, upravljanje z njim ali širše na gospodarstvo, družbo in okolje v izbrani prostorski enoti, ki je posledica izvajanja izbrane politike ali zakonodaje, sprejete na EU, državni ali drugi ravni.

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

*5. Ali menite, da bo imela politika/predpis učinek na naslednja tematska področja - kriterije?
Prosimo, da področja, na katere predlagan dokument lahko učinkuje, označite z X. Za
področja, ki ste jih izbrali, se opravi podrobnejša presoja.*

Varianta 2: Področja so opredeljena na podlagi metodologije za presojo učinkov predpisov.

- Racionalna in učinkovita raba prostora
- Kakovost življenja
- Konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest
- Prostorska identiteta
- Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe
- Prostorsko upravljanje
- Celostno ohranjanje kulturne dediščine

Komentar k izbranim področjem:

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

6. Ali bo predlog politike/predpisa učinkoval različno glede na tip območja? Pri presoji si lahko pomagate z opisom in kartografskimi prikazi posameznih tipov območij, v PRILOGI.

Tip območja	Da/Ne/ Mogoče/ Ne morem oceniti	Obrazložitev
Obalna, gorska ... (fizično-geografske značilnosti)		
Urbana, predmestna, podeželska, ŠMO (stopnja suburbanizacije)		
Regije, razvojno ogrožene regije (stopnja razvojne ogroženosti)		
Čezmejna območja (čezmejni vidik)		
Drugo:		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

Rezultat preveritve je naslednji:

1. Podrobnejša TIA ni potrebna.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so skladni s cilji SPRS 2050.
- V04b: Manj kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo največ na 2 od 7 področij.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo enaki na območju celotne Slovenije.

2. Podrobnejša TIA se priporoča.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so večinoma skladni s cilji SPRS 2050, eden ali dva cilja sta v konfliktu.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo največ na 3 do 4 področja.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na enem od izbranih območij (glede na tipologijo)

3. Podrobnejša TIA je nujna.

- V03: Več kot dva cilja izbrane politike/predpisa sta v konfliktu s cilji SPRS 2050.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo največ na 5 ali več področij.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na večih območjih (dve ali več tipologij)

B PODROBNEJŠA PRESOJA – varianta 2

Tip območja, za katerega se presoja: _____

Presoja temelji na podrobnejših področjih učinkov na prostor. Za vsako področje so opredeljeni dejavniki ali kriteriji, za katere smo poiskali kazalnike (v kolikor obstajajo), ki nam lahko pomagajo pri numerični presoji. Presojevalec se odloči, za kateri tip območja presoja in ga zgoraj zapiše. Ocenjuje se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2 do +2, ni učinka, ne morem oceniti) ter poda njegovo obrazložitev.

Na začetku ocenjevanja na levi strani najprej označite področja, ki ste jih izbrali v hitri preveritvi, saj boste podrobnejšo oceno podali samo za dejavnike na teh področjih.

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
☐ Racionalna in učinkovita raba prostora	Površine pozidanih zemljišč		
	Zmanjševanje površin razvrednotenih območij		
	Povečanje deleža prebivalcev, ki bivajo v urbanih naseljih		
	Ohranjanje poseljenosti obmejnih problemskih območij		
☐ Kakovost življenja	Opremljenost urbanih naselij, ki so središča policentričnega urbanega sistema, s storitvami splošnega pomena		
	Opremljenost podeželskih naselij in vasi s storitvami splošnega pomena		
	Krepitev povezanosti središč policentričnega urbanega sistema		
	Povečanje dostopnosti postajališč JPP (delež prebivalcev v radiu 1 km od postajališča)		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

	Izboljšanje pogojev za aktivno mobilnost		
	Dostopnost do javnih zelenih površin v površini najmanj 2 ha na razdalji do 300 m		
	Ohranjanje oziroma vzpostavitev zelenega sistema naselij		
	Spodbujanje celovite prenove in vključevanje kulturne dediščine v kakovostno oblikovane in vzdrževane javne površine		
	Povečanje deleža obnovljene kulturne dediščine		
	Dostopnost prebivalstva do stanovanj		
	Povečanje števila javnih najemnih stanovanj		
	Zagotavljanje ustreznih stanovanjskih razmer gospodinjstev in njihovih članov		
☐ Konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest	Ohranjanje ali rast števila mednarodnih ustanov, šol in sedežev mednarodnih podjetij		
	Vpetost Slovenije v vseevropska omrežja (TEN)		
	Krepitev privlačnosti mest za bivanje, t.j. povečuje število in raznolikost kulturnih, gospodarskih, družbenih,		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

	upravljaljskih dejavnosti v mestih		
☐	Prostorska identiteta	Ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti prostora (naravnih, grajenih in krajinskih struktur)	
☐	Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe	Zelena infrastruktura	
		Podnebne razmere v mestih, kot so blaženje učinkov toplotnih otokov, ohranjanje vetrovnih koridorjev, ozelenjevanje itd.	
☐	Prostorsko upravljanje	Povečanje števila študij, razvitih modelov, dobrih praks in njihovih aplikacij s področja prostorskega razvoja	
		Krepitev strokovne usposobljenosti deležnikov s področja prostorskega upravljanja	
		Povečanje ozaveščenosti deležnikov o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora	
		Povezovanje prostorskega načrtovanja (upravljanja) z drugimi sektorskimi politikami, krepitev sinergij v prostoru ter večfunkcionalnost prostora	
☐	Celostno ohranjanje kulturne dediščine	Raznoliko in ponovno uporabo kulturne dediščine za izkoriščanje njenih potencialov in izboljšanje kakovosti življenja	
		Pravni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	
		Finančni okvir varstva in ohranjanja kulturne dediščine	
		Izboljšanje dostopnosti do kulturne dediščine	

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

	Večjo prepoznavnost kulture dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru		
	Zavedanje o družbenih vrednotah kulturne dediščine		
	Učinkovito in vključujoče upravljanje kulturne dediščine		

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

C POVZETEK REZULTATOV IN PRIPOROČILA ZA SPREMEMBO IZBRANE POLITIKE/PREDPISA

Na koncu opravljene podrobnejše presoje, prosimo, pripravite kratek povzetek ocenjevanja.

1. Kakšen je/bo učinek vaše politike v povprečju? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji. Ali vaša politika/predpis učinkuje na veliko področij ali ne?

2. Na koliko dejavnikov/kriterijev bo imela vaša politika/predpis učinek? Izpostavite tudi kriterije, na katere bo učinek največji.

3. Ali bo imela politika/predpis tudi kakšen negativen učinek? Za kriterije, za katere ste podali takšno oceno, zapišite, zakaj bo učinek negativen in kakšno prilagoditev predpisa/politike bi lahko predlagali?

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

PRILOGA

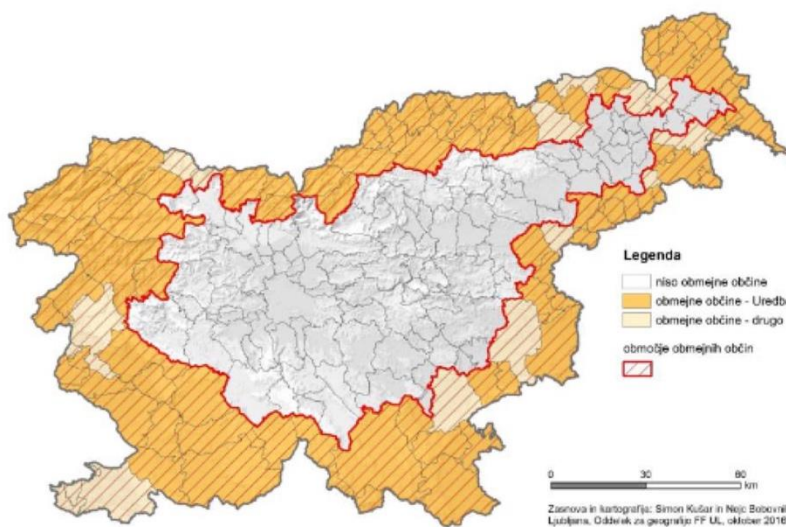
Opisi tipov območij

Čezmejno urbano območje je funkcionalno povezano gravitacijsko območje dveh ali več mest na ozemlju Republike Slovenije in mest v sosednjih državah (SPRS 2050).

Slika 1: NUTS 3 regije Slovenije in sosednjih držav, ki mejijo na slovenske NUTS 3 regije, 2016 (vir: EUROSTAT, UMAR, 2020)

Problemsko obmejno območje: občine, ki so določene glede na razmerje med številom delovno aktivnega prebivalstva, številom delovnih mest, povprečno gostoto poselitve in deležem Natura 2000 območja. Natančnejša merila za določitev so na voljo v uredbi. ([PISRS](#))

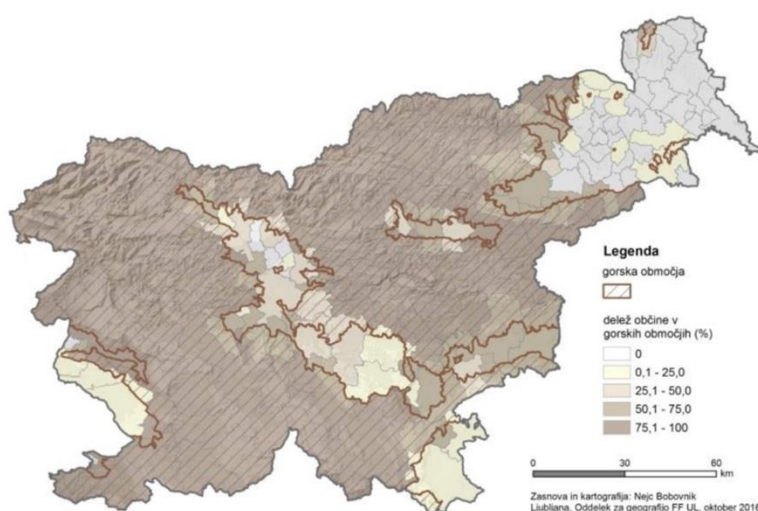

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

Slika 2: Kartografski prikaz obmejnih območij temelji na Uredbi o spremembi Uredbe o določitvi obmejnih problemskih območij; prikaz je bil nato dopolnjen z obmejnimi občinami, ki ne sodijo med obmejna problemska območja (vir: Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, [povezava](#))

Gorsko območje je območje zmanjšanih možnosti za gospodarsko (zlasti kmetijsko) rabo tal zaradi podnebni in reliefnih značilnosti (Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, [povezava](#)).

Slika 3: Slovenske občine, ki po kriterijih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sodijo v gorska območja (vir: Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave SPRS 2050, Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA, 2016)

Obalno območje je območje, kjer se stikata kopno in vodno telo (morje, jezero, reka itd.). V Sloveniji kot obalno območje smatramo Obalno-kraško regijo.

Urbano naselje je mesto ali drugo urbano naselje. Ima več kot 2.000 prebivalcev, storitve splošnega in splošnega gospodarskega pomena, delovna mesta, stanovanja in vzpostavljen javni prevoz za oskrbo prebivalstva v gravitacijskem območju (SPRS 2050). Za Slovenijo sta značilni suburbanizacija in primerjalno majhen delež prebivalcev, ki živijo v mestih. Delež mestnega prebivalstva že od osemdesetih let prejšnjega stoletja ni presegel 50 %, zato imamo glede na gostoto poselitve tudi le dve visoko urbanizirani občini.

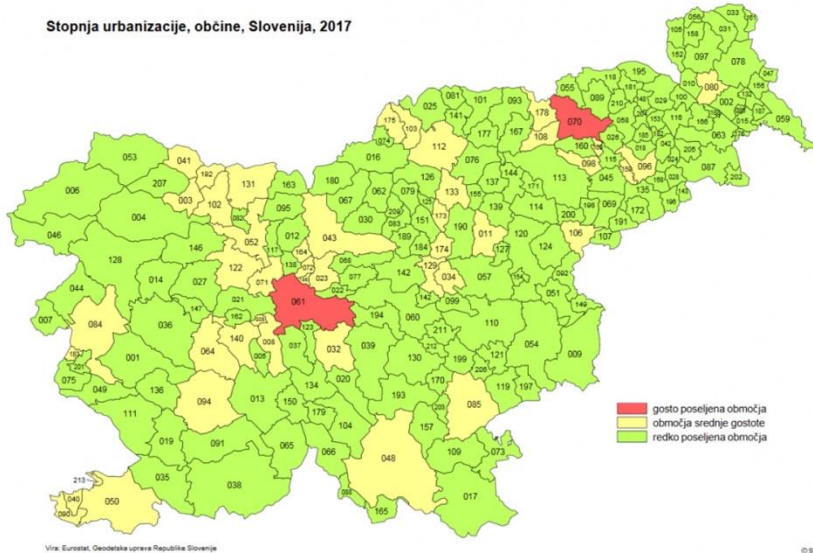
Podeželsko naselje je naselje, ki ima več kot 500 in manj kot 2.000 prebivalcev in je delež kmetijskih gospodarstev večji od 10% gospodinjstev. Za podeželska naselja je značilna manjša gostota prebivalstva in prevladujoč delež kmetijske in gozdarske rabe prostora. Delež prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, je večji kot v urbanih naseljih, ni pa nujno prevladujoč (SPRS 2050).

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti
resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

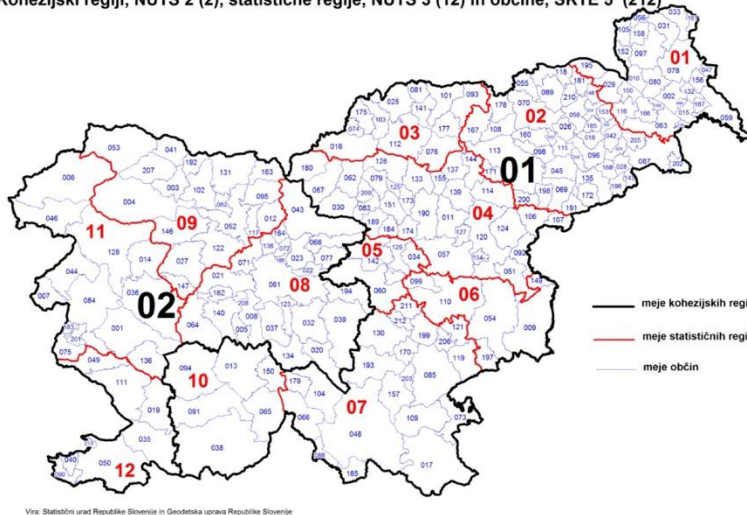
Stopnja urbanizacije, občine, Slovenija, 2017

Slika 4: Slovenske občine glede na stopnjo urbanizacije oziroma gostoto poselitve. (vir: SURS, Mesta in urbana območja – gov.si, [povezava](#))

Razvojna regija je temeljna funkcionalna teritorialna enota za načrtovanje regionalne politike in izvajanje nalog regionalnega razvoja - v enovito zaključeno prostorsko celoto jo združujejo poselitveni, gospodarski, infrastrukturni in naravni sistemi ter interesno sodelovanje razvojnih partnerjev. V Sloveniji imamo 12 takšnih regij.

Kohezijski regiji, NUTS 2 (2), statistične regije, NUTS 3 (12) in občine, SKTE 5 (212)

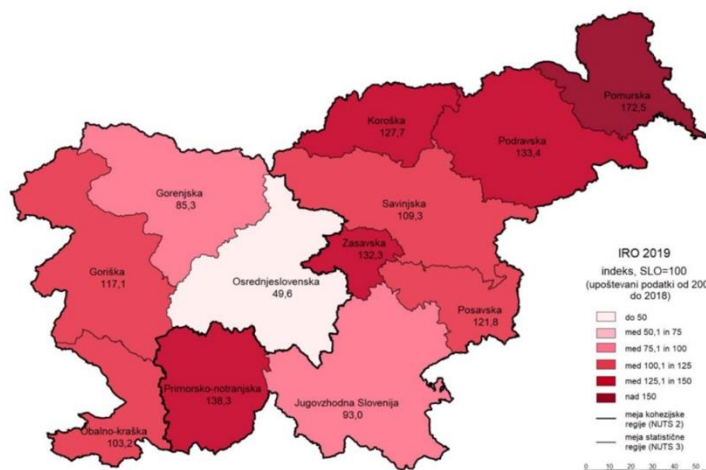

Slika 5: Razdelitev Slovenije na upravne enote (vir: SURS)

Razvoj in predlog implementacije instrumenta za doseganje usklajenosti resornih oziroma razvojnih politik s strategijo prostorskega razvoja Slovenije (TIA-SI)

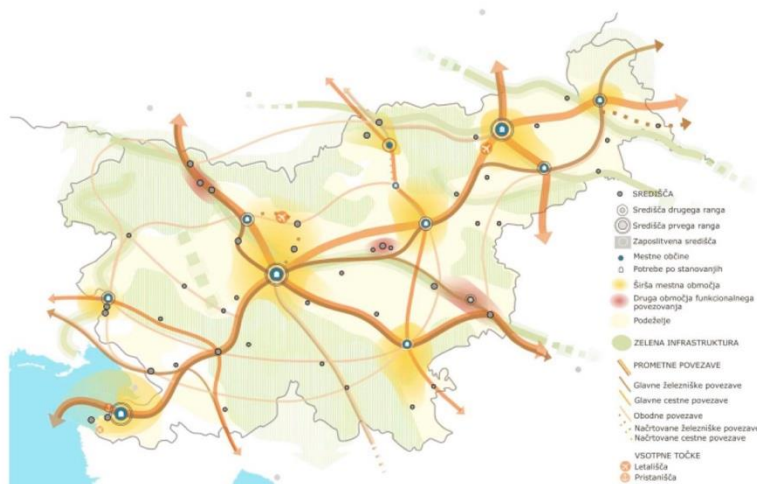
Delavnica 2. testiranja, 18. 10. 2022 – Vprašalnik variante 2

Razvojno ogrožena regija je regija s podpovprečno razvitim gospodarstvom in drugimi razvojnimi problemi glede na izbrane kazalnike za merjenje razvojne ogroženosti.

Slika 6: Indeks razvojne ogroženosti, 2018 (vir: Delovni zvezek: Indeks razvojne ogroženosti regij 2014–2020, UMAR, 2018)

Širše mestno območje (ŠMO) je funkcionalno povezano gravitacijsko območje enega ali več središč, znotraj katerega potekajo vsakodnevne selitve prebivalstva (na primer, zaradi dela ali oskrbnih dejavnosti), kar povzroča visoke prometne obremenitve. Širše mestno območje vključuje najmanj eno središče I. ali II. ravni ali več medsebojno dopolnjujočih se središč III. ali IV. ravni. V njem prebiva vsaj 50.000 prebivalcev in razpolaga s številom delovnih mest, ki je večje od 25.000. Širša mestna območja obsegajo območja do 35 km oddaljenosti od središča I. ravni ali 25 km od središča II. ali III. ravni. Takšno območje lahko sega na ozemlje več lokalnih skupnosti, ki obkrožajo občino s središčem ustrezne ravni. Širša mestna območja so jedrni deli funkcionalnih urbanih območij (SPRS 2050).

Slika 7: Prikaz širših mestnih območij glede na SPRS 2050 (vir: MOP – SPRS 2050)

Priloga 3: Anketni vprašalnik o testiranju in predstavljenem pristopu

Spoštovani,

anketni vprašalnik pred vami je namenjen pridobivanju povratnih informacij o izvedenem testiranju pristopa presoje učinkov na prostor izbrane politike v okviru projekta CRP TIA-SI. Zanima nas predvsem vaša izkušnja uporabe pristopa in potencialna raba presoje v prihodnje. Prosimo, če si vzamete nekaj minut za izpolnitev ankete in dragocene informacije za oblikovanje končnega pristopa.

Q1 – Prosimo, označite, kako ste v celoti zadovoljni z izvedenim testiranjem.

- 5 – Zelo zadovoljen
- 4 – Zadovoljen
- 3 – Niti nezadovoljen niti zadovoljen
- 2 – Nezadovoljen
- 1 – Zelo nezadovoljen

Q2 – Najprej smo izvedli hitro preveritev potrebe po TIA (TIA-SI). Kako bi na splošno ocenili USTREZNOST hitre preveritve potrebe po presoji učinkov na prostor za njen namen, torej ugotovitev, ali potrebujemo podrobnejšo presojo učinkov na prostor?

- 5 – Zelo dobra
- 4 – Dobra
- 3 – Niti dobra niti slaba
- 2 – Slaba
- 1 – Zelo slaba

Q3 – Kako bi ocenili USTREZNOST posameznih vprašanj, ki so del hitre preveritve TIA-SI? Z ustreznostjo imamo v mislih, da vsebinsko naslovijo vsa potrebna vprašanja, ki naj bi jih vsebovala hitra preveritev.

1 - Zelo slaba	2 - Slaba	3 – Niti dobra niti slaba	4 - Dobra	5 - Zelo slaba	Ne morem oceniti.
-------------------	-----------	---------------------------------	-----------	-------------------	----------------------

1 Predstavitev vsebine politike/predpisa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2 Kvalitativna ocena učinkov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3 Preveritev skladnosti ciljev predpisa/politike s cilji SPRS	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4 Identifikacija prostorskih učinkov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 Identifikacija tematskih področij za podrobnejšo presojo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 Identifikacija območij, na katere bo predpis/politika učinkoval	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q4 - Za vprašanja, za katere ste pri oceni ustreznosti izbrali oceno 3 ali manj, prosimo, pojasnite, zakaj so po vašem neustrezna.

Q5 – Kako bi ocenili RAZUMLJIVOST posameznih vprašanj, ki so del hitre preveritve TIA-SI? Z razumljivostjo imamo v mislih, da je vprašanje pomensko dovolj jasno.

	1 - Zelo slaba	2 - Slaba	3 – Niti dobra niti slaba	4 - Dobra	5 - Zelo slaba	Ne morem oceniti.
1 Predstavitev vsebine politike/predpisa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2 Kvalitativna ocena učinkov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3 Preveritev skladnosti ciljev predpisa/politike s cilji SPRS	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4 Identifikacija prostorskih učinkov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 Identifikacija tematskih področij za podrobnejšo presojo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 Identifikacija območij, na katere bo predpis/politika učinkoval	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q6 - Za vprašanja, za katere ste pri oceni razumljivosti izbrali oceno 3 ali manj, prosimo, pojasnite, zakaj so po vašem nerazumljiva.

Q7 - Ali ste imeli pri izvedbi hitre preveritve TIA-SI kakšne težave?

Da

Ne

Q8 - Če ste odgovorili z da, bi vas prosili, da te težave tudi opišete.

Q9 - Koliko časa bi po vašem potrebovali, da bi sami ali s pomočjo vaših kolegov izvedli hitro preveritev TIA-SI?

Q10 - Bi bilo po vaši hitri preveritvi TIA-SI potrebno dodati še kakšno vprašanje?

Da

Ne

Q11 - Prosimo, napišite, katera vprašanja bi to lahko bila.

Q12 - katero varianto podrobnejšega pristopa k presoji učinkov na prostor ste izpolnjevali?

Varianta 1 (okolje in prostor, družba, gospodarstvo, prostorsko upravljanje)

Varianta 2 (metodologija presoje učinkov predpisov)

Q13 – Kako bi ocenili USTREZNOST podrobnejšega pristopa k presoji učinkov na prostor, namenjenega natančnejši oceni učinkov?

- 5 – Zelo dobra
- 4 – Dobra
- 3 – Niti dobra niti slaba
- 2 – Slaba
- 1 – Zelo slaba

Q14 – Če ste izbrali oceno 3 ali manj, prosimo, pojasnite, zakaj je podrobnejši pristop po vašem neustrezen.

Q15 – Kako bi ocenili RAZUMLJIVOST podrobnejšega pristopa k presoji učinkov na prostor, namenjenega natančnejši oceni učinkov?

- 5 – Zelo dobra
- 4 – Dobra
- 3 – Niti dobra niti slaba
- 2 – Slaba
- 1 – Zelo slaba

Q16 – Če ste izbrali oceno 3 ali manj, prosimo, pojasnite, zakaj je podrobnejši pristop po vašem nerazumljiv.

Q17 – Ali so podrobnejši pristop pokriva vsa vsebinska področja, ki bi jih morala pokriti podrobnejša presoja učinkov na prostor?

- Da

Ne

Q18 – Če ste odgovorili z NE, nam prosimo sporočite, katera področja bi morali še dodati.

Q19 – Ali ste imeli pri preizkusu podrobnejšega pristopa TIA kakšne težave?

Da

Ne

Q20 – Če ste odgovorili z da, bi vas prosili, da te težave tudi opišete.

Q21 – Koliko časa bi po vašem potrebovali, da bi sami ali s pomočjo vaših kolegov izvedli podrobnejšo presojo učinkov na prostor?

Q22 – Prosimo, povejte nam s katerega ministrstva prihajate.

Ministrstvo za okolje in prostor

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ministrstvo za infrastrukturo

Drugo: _____

Q23 – Ali bi nam v zvezi z izvedenim testiranjem želeli sporočiti še kakšno povratno informacijo?

Priloga 4: Testiranje II: Presoja učinkov na prostor SI (Naja Marot, predstavitev)

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta
Oddelek za krajinsko arhitekturo

Testiranje II: Presoja učinkov na prostor - SI

Ljubljana, 18. 10. 2022

Program

2

- 9.00-9.30: Uvod v delavnico in predstavitev pristopa za testiranje (Marot)
- 9.30-9.45: Predstavitev ciljev SPRŠ 2050 (Lupše)
- 9.45-10.00: Razdelitev v skupine / »odmor za kavo«
- 10.00-12.00: Testiranje hitre preveritve TIA (SI pristop – 2 varianti; delo v skupinah)
- 12.00-12.30: Odmor s prigrizkom
- 12.30-12.40: Uvod v podrobnejšo TIA (Marot)
- 12.40-14.20: Testiranje podrobnejšega pristopa (SI pristop – 2 varianti; delo v skupinah)
- 14.20-15.00: Povratna informacija o pristopu (razprava, vprašalnik)

Namen in cilji projekta

3

- C01 Analiza obstoječe literature in primerov dobrih praks (metoda, orodja)
- C02 Zasnova pristopa presoje prostorskih vplivov
 - Vrednotenje prispevka sektorskih politik k doseganju ciljev SPRS (+/-; izbrane sekt. politike)
 - Vrednotenje na različnih administrativnih ravneh (državna, regionalna, občinska)
- C03 Zasnova analitičnega in komunikacijskega orodja za izvedbo TIE
- C04 Pilotna preveritev predlaganega metodološkega pristopa
- C05 Priporočila za izvajanje zakonskega določila, vezanega na ZUreP-3 in njihova uporaba pri pripravi resornih politik -> vključitev v PIS
- C06 Seminar za pripravljavce politik (prvi v maju 2022)
- C07 Diseminacija rezultatov projekta

Raziskovalna vprašanja

4

- Kako lahko s pristopom presoje učinkov na prostor v postopku priprave in sprejema resornih politik ocenimo, v kolikšni meri bodo resorne politike prispevale k doseganju ciljev in prioritet nove Strategije prostorskega razvoja Slovenije in koliko so v nasprotju z njimi?
- Ali je treba predlagan pristop presoje učinkov na prostor sektorskih politik prilagoditi za uporabo na različnih ravneh (državni, regionalni ali občinski ravni) in kako?
- Kolikšna je prostorska občutljivost resornih oziroma razvojnih politik (izbranih za analizo) glede na cilje nove Strategije prostorskega razvoja Slovenije?

Izhodišča za pripravo pristopa

5

Postopek:

- Razširitev z zakonodaje na razvojne politike, nacionalne programe in akcijske načrte
- Izvede predstavnik sektorja v 1 do 2 dneh, za kakovost skrbi Komisija za prostorski razvoj
- Večstopenjskih postopek (hitra preveritev, podrobnejša presoja)
- Kombinacija kvalitativnega in kvantitativnega vrednotenja

Vsebina:

- Preverjanje skladnosti ciljev/ukrepov razvojnih politik s cilji prostorske politike (Teritorialna agenda 2030, SPRS 2050)
- Ugotavljanje (potencialnih) prostorskih učinkov razvojnih politik na različnih prostorskih ravneh
- Podrobnejša pokritost prostorskih vsebin kot pri RIA

Izhodišča za pripravo pristopa

6

Priprava orodja:

- Vprašalnik za izvedbo
- Matrike
- Povezava s prostorsko-informacijskim sistemom – kazalniki, obstoječe karte

well first, I want to thank
you all for joining me as we
kick off our evaluation.

Eval18
freshspectrum

Izbrane politike za testiranje

7

- MKGP: Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ, 2011, zadnja sprememba 2022) - ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje, tako da določa njihovo razvrstitev, rabo in obdelovanje, njihov promet in zakup, agrarne operacije in skupne pašnike. ([več](#))
- MiZ: Strategija razvoja prometa v RS do leta 2030 = strateški document, ki razvoj prometa obravnava celovito in v 108 ukrepih naslavlja vse vrste prometa: pomorski, letalski, železniški in cestni promet ter trajnostno mobilnost. ([več](#))
- MOP: Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027 (september 2022) - podaja nabor ukrepov (t.i. intervencij) za uresničevanje 9 specifičnih ciljev evropske SKP in horizontalnega cilja za razširjanje znanja, inovacij in digitalizacije. Sledi vsem 3 krovnim ciljem SKP: konkurenčnosti in odpornosti kmetijskega sektorja, varstvu okolja in podnebja ter skladnemu razvoju podeželja. ([več](#))

Pristop k presoji učinkov na prostor

8

Hitra preveritev TIA-SI

Obrazec s [6 vprašanji](#):

1. Povzetek vsebine politike (namen, cilji, ukrepi)
2. Splošna - kvalitativna ocena učinkov na gospodarstvo, družbo, okolje in prostor ter prostorsko upravljanje
3. Preveritev skladnosti ciljev politike s cilji SPRS (matrika)
4. Identifikacija ukrepov s prostorskimi učinki (št. učinkov, narava učinkov)
5. Identifikacija podrobnejših področij – kriterijev za presojo (varianta 1, varianta 2)
6. Identifikacija območij, na katera bo predpis učinkoval (fizičnogeografske značilnosti, stopnja urbanizacije, stopnja razvitosti, čezmejni vidik)
7. Odločitev glede podrobnejše presoje

Pristop k presoji učinkov na prostor

Podrobnejša presoja TIA-SI

9

Varianta 1

Presojanje glede na štiri tematska področja: okolje in prostor (6 kriterijev), družba (5), gospodarstvo (8), prostorsko upravljanje (3)

Primer kriterijev za okolje in prostor:

- Okolje in prostor
 - Tla
 - Biodiverziteteta in krajina
 - Vodni viri
 - Zrak in podnebje
 - Grajeno okolje
 - Energetski viri

Varianta 2

Presojanje glede na področja, opredeljena v presoji učinkov predpisov (prenova priročnika)

- Racionalna in učinkovita raba prostora
- Kakovost življenja
- Konkurenčnost in mednarodna vpetost slovenskih mest
- Prostorska identiteta
- Odpornost prostora in prilagodljivost na podnebne spremembe
- Prostorsko upravljanje
- Celostno ohranjanje kulturne dediščine

Pristop k presoji učinkov na prostor

Kriteriji za odločevanje

10

1. Podrobnejša TIA ni potrebna.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so skladni s cilji SPRS 2050.
- V04b: Manj kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področju gospodarstva, družbe.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo enaki na območju celotne Slovenije.

2. Podrobnejša TIA se priporoča.

- V03: Cilji izbrane politike/predpisa so večinoma skladni s cilji SPRS 2050, eden ali dva cilja sta v konfliktu.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo pretežno na področju gospodarstva, družbe, vendar tudi okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na enem od izbranih območjih (glede na tipologijo)

Pristop k presoji učinkov na prostor

Kriteriji za odločevanje

3. Podrobnejša TIA je nujna

- V03: Več kot dva cilja izbrane politike/predpisa sta v konfliktu s cilji SPRS 2050.
- V04b: Več kot ena tretjina ukrepov ima/bo imela prostorske učinke.
- V05: Učinki izbrane politike/predpisa bodo večinoma na področje okolja in prostora ter prostorskega upravljanja.
- V06: Učinki izbrane politike/predpisa bodo različni na večih območjih (dve ali več tipologij).

Pristop k presoji učinkov na prostor

Podrobnejša presoja TIA-SI

- Za vsak izbran tip območja z učinki se izpolni svoj vprašalnik. (v digitalnem orodju elegantnejša rešitev)
- Presoja se izvaja za kriterije, izbrane v hitri preveritvi, in za podrobneje opredeljene dejavnike, ki se nanašajo na izbrane kriterije.
- Oцени se smer (pozitivno, negativno) in moč učinka (-2, -1, -1/1, 1, 2, 0 – ni učinka, ne morem oceniti)
- Za vsako numerično oceno se zapiše obrazložitev.
- Na koncu se ocene tudi povzame -> tri vprašanja.

Področje	Dejavnik	Ocena	Obrazložitev
OKOLJE IN PROSTOR			
☐ Tla	Kakovost prsti		
	Trajna izguba/zazidava tal		

Vprašanja za razpravo

13

- Kako bi ocenili razumljivost pristopa? *Kaj vam je povzročalo težave glede razumljivosti?*
 - Je pristop bolj uporaben za politike ali za predpise?
 - V katerih situacijah bi lahko pristop najboljše uporabili?
 - Koliko časa bi potrebovali, da bi pristop uporabili na primeru novega predloga zakona?
 - Na kak način bi pristop lahko še izboljšali?
- Izpolnitev ankete: <https://1ka.arnes.si/a/50f3d9e9>

Kontakti

Naja Marot, naja.marot@bf.uni-lj.si, 01 320 30 75
Mojca Golobič, mojca.golobic@bf.uni-lj.si, 01 320 30 65
Manca Krošelj, manca.kroselj@bf.uni-lj.si, 01 320 30 69
Barbara Kostanjšek, barbara.kostanjsek@bf.uni-lj.si, 01 320 30 78

arrs
JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Priloga 5: Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050: Predlog v medresorskem usklajevanju, oktober 2022 (Blanka Bartol, predstavitev)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050 Predlog v medresorskem usklajevanju, oktober 2022

Delavnica CPR TIA-SI
18. oktober 2022

Strategija prostorskega razvoja
Slovenije 2050

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

- **referenčni nacionalni dokument, ki bo dolgoročno opredelil smer prostorskega razvoja naše države**
 - **Je temeljni prostorski strateški akt Republike Slovenije.**
 - **Določa dolgoročne strateške cilje države in usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru do leta 2050.**
 - **Sprejemu SPRS 2050 bo sledila priprava Akcijskega programa za izvajanje ciljev Strategije v srednjeročnem obdobju do 2030.**

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

Strategija uresničuje načela trajnostnega prostorskega razvoja in prostorske kohezije - zahtevo po doseganju konkurenčnosti postavlja v ravnovesje s potrebo po racionalni rabi virov, prostora in energije.

- Celovito reševanje prostorsko razvojnih izzivov.
- Upoštevanje potreb specifičnih območij.
- Usklajenost javnih politik pri ciljih in ukrepih ter hkratno doseganje socialnih, okoljskih in ekonomskih ciljev.
- Učinkovita, trajnostna in inovativna raba virov.
- Prehod iz normativnega na participativen model upravljanja prostora.

3

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

VSEBINA:

1. Izhodišča Strategije
2. Vizija
3. Cilji in prioritete prostorskega razvoja
4. Koncept prostorskega razvoja
5. Usmeritve za izvajanje strategije
6. Usmeritve za oblikovanje javnih politik
7. Izvajanje Strategije
8. Spremljanje uspešnosti izvajanja Strategije

4

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

Določeni so z namenom uresničevanja vizije ter reševanja obstoječih in pričakovanih problemov v prostoru.

- **Postavljajo okvirne pogoje za doseganje prostorske kohezije:**
 - **Krepijo prostorsko učinkovitost rabe virov**
 - **Izboljšujejo prostorsko kakovost**
 - **Krepijo prostorsko identiteto**
- **5 ciljev, podrobneje jih pojasnjuje 14 razvojnih prioritiet**
- **Cilji so usklajeni s Strategijo razvoja Slovenije in cilji trajnostnega razvoja.**

5

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

C1 – VZPOSTAVITI USTREZNE RAZMERE ZA PREHOD V PODNEBNO NEVTRALNO DRUŽBO

Prednostne naloge za doseganje cilja:

P1: Z zagotavljanjem opremljenosti in dostopnosti storitev podpreti razvoj različnih vrst območij.

P2: Povečati varčnost in učinkovitost rabe prostora ter naravnih virov.

P3: Prenoviti razvrednotena urbana in krajinska območja.

6

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

C2 – DOSEČI MEDNARODNO KONKURENČNOST SLOVENSКИH MEST

Prednostne naloge za doseganje cilja:

P4: Okrepiti razvojno vlogo mest, vstopnih točk in funkcionalno povezali mesta znotraj širših mestnih območij.

P5: Izboljšati privlačnost mest za specifične dejavnosti.

7

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

C3 – ZAGOTOVITI KAKOVOST ŽIVLJENJA NA URBANIH IN PODEŽELSKIH OBMOČJH

Prednostne naloge za doseganje cilja:

P6: Povečati privlačnost in kakovost bivanja v mestih.

P7: Spodbuditi celovito prenovo naselij v državi.

P8: Izboljšali odpornost naselij na podnebne spremembe.

8

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

C4 – OKREPITI PROSTORSKO IDENTITETO

Prednostne naloge za doseganje cilja:

P9: Uvrstiti merilo prostorske identitete v vse javne politike in na vse ravni upravljanja s prostorom.

910: Vzpostaviti in začeti izvajati integralne instrumente za krepitev prostorske identitete.

P11: Ozavestiti deležnike in povečati njihovo vključenost v krepitev prostorske identitete.

9

STRATEŠKI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

SPRS
STRATEGIJA PROSTORSKEGA
RAZVOJA SLOVENIJE

C5 – IZBOLJŠATI ODPORNOST IN PRILAGODLJIVOST PROSTORA NA SPREMEMBE

Prednostne naloge za doseganje cilja:

P12: Izboljšati odpornost prostora

P13: Okrepiti zmožnosti zaznavanja izzivov in njihovih učinkov na prostor.

P14: Okrepiti strokovno usposobljenost in ozavestiti deležnike o pomenu prostora ter vlogi urejanja prostora.

10

Koncept prostorskega razvoja Slovenije

